

TRANSPORT

ARBETAREN

Nummer 6 juni 2018

Partierna ger besked
om sist-in-först-ut

Snabbkoll

Ny lag tillåter mer
kameraövervakning

Större förståelse för
vakter efter tv-serie

Klimatspanare tror på elvägar

Ulf Jarnefjord ser hållbarhet som fackets framtid

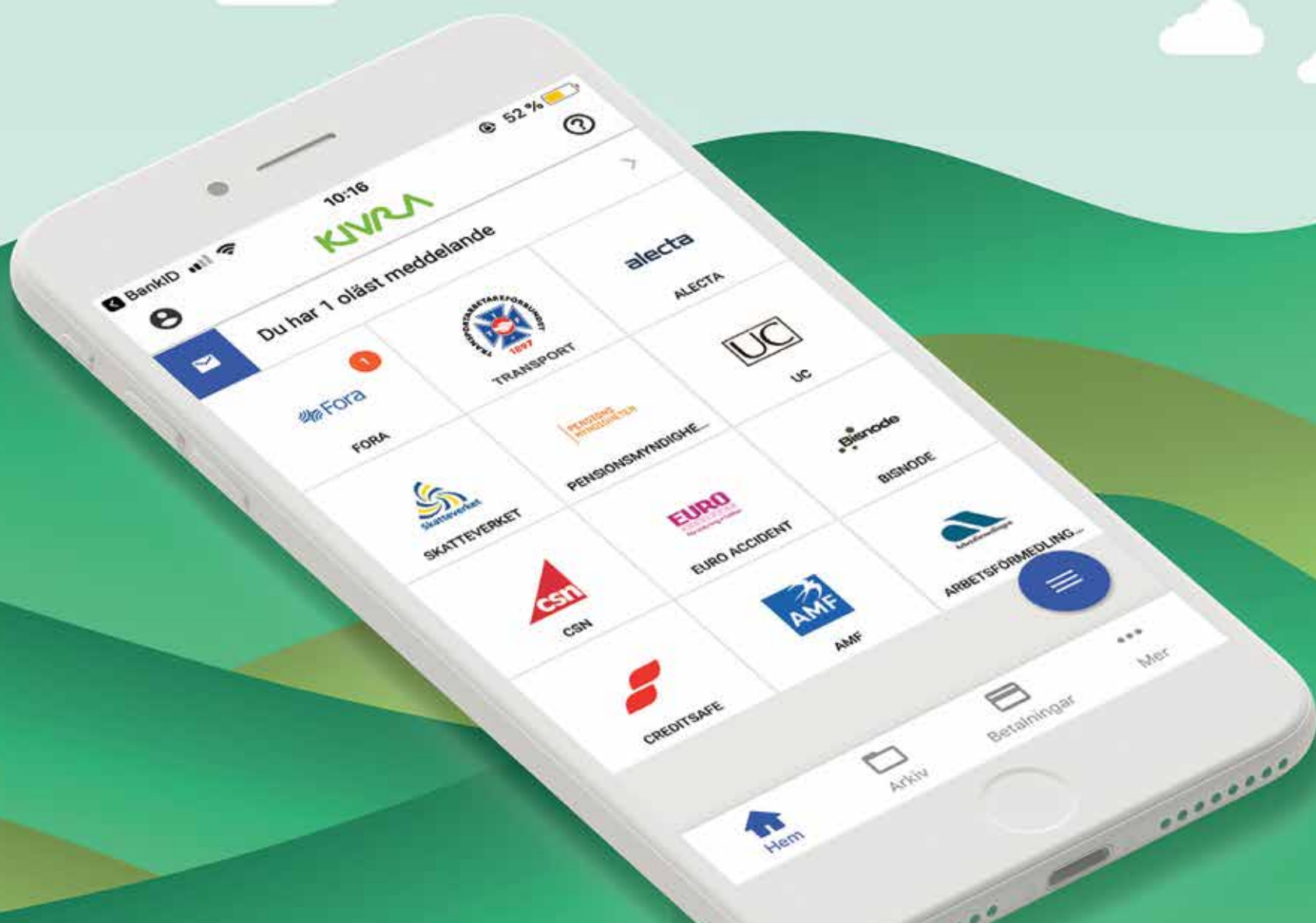
Flyg Konkurs stoppar trafiken på flygplatser i norr **Miljöarbetare** Forskare vill se lägre tempo i sophämtningen **Tidningsbud** Flera rån och överfall under våren

Nu börjar Transport använda Kivra – digital brevlåda för dina avgiftsavier

Nu kan du automatiskt få dina avier för fackavgiften i den digitala brevlådan Kivra! Du som är ansluten till Kivra får din första digitala avi från Transport i mitten av juni.

Till dig som inte har Kivra skickas avierna ut som vanligt, och det blir inte heller någon skillnad för dig som har autogiro eller e-faktura.

Vill du också använda Kivra och börja ta emot digital post från oss, andra organisationer, myndigheter och företag? Gå in på kivra.com och registrera dig. Det är gratis och tar inte mer än en minut!

TRANSPORT
ARBETARENSvenska Transport-
arbetareförbundets
tidning.Box 714, 101 33
Stockholm.Besöksadress:
Olof Palmes gata 29, 6 tr.
transportarbetaren.seOmslagsfoto:
Jan Lindkvist**ANNONSER**da Media AB,
08-786 0334
annons@da-media.se**TRYCK**Mittmediaprint AB,
Sundsvall 2018.
TS-kontrollerad upplaga:
59 800.
Nästa nummer utkommer
den 28-29 juni.**PRENUMERATION**200 kronor per år.
Adressändring meddelas
till respektive avdelning.
Icke medlemmar kan
mejla info@transport-
arbetaren.se.**REDAKTION**E-post:
fornamn.efternamn@
transportarbetaren.se
Telefon:
010-480 30 00**JAN LINDKVIST**
Chefredaktör
och ansvarig utgivare
010-480 33 01**LENA BLOMQUIST**
Redaktionschef
010-480 33 08**JUSTINA ÖSTER**
Reporter
010-480 33 04**CHRISTINA AHLUND**
Redigerare
010-480 33 05**JOHN ANTONSSON**
Reporter/redigerare
010-480 33 06

Innehåll Nr 6

12

Martin Nilsson,
Arvidsjaur
flygplats

26

34

28

Emelie Bergström

20

4 VÄLKOMMENLena Blomquist om
tv-stjärnor.**6 VAL 2018 LAS**Så tycker partierna om
åkeriet som ska säga upp
personal.**11 AKTUELLT**Elva sidor om vad som
har hänt sen sist.**12 FLYGPLATS UTAN FLYG**Inga plan landar i Arvids-
jaur efter Nextjets konkurs.**18 KLIMATET**

Transports Ulf Jarnefjord

berättar om klimat-
riksdagen.**20 SÖPJOB**Forskare har granskat
sopbilen som arbetsmiljö.**21 KRÖNIKA**
DAVID ERICSSON**22 MÖTET VALARBETAREN**
Vi hängde med infra-
strukturministern en dag.**26 SNABBKOLLEN**
Övervakad på jobbet?
Nu ändras lagen.**27 SJUKFÖRSÄKRINGEN**Ingen ersättning för
bensinmacksanställda
Pia Palm.**28 ARBETSPLATS T-BANAN**Tv-serie har ökat för-
ståelsen för ordnings-
vakternas arbete.**34 KULTUR**Möt Kristoffer Nilsson,
Transportarbetarens
serietecknare.**36 JUNIKRYSSET****37 FRÅGA FACKET****38 KRÖNIKA****TOMMY WREETH**
Transports ordförande
har ordet.**38 MEDLEMSSIDOR****41 MÅNADENS AVDELNING**
Möt 25:an i Halmstad.**42 MÅNADENS MEDLEM**
För hamnarbetaren Rolf
Hansson är det fotboll
som gäller.**43 DEBATT**
Gör a-kassan tillgänglig
för fler, tycker David Lindh.**44 LEDARE JAN LINDKVIST**

Vill du bli filmad på jobbet?

Tittar du mycket på tv? Och i så fall – lockas du av programmen där vi får följa vanliga människor på jobbet? Under åren har serie efter serie gett oss inblickar i arbetet som barnmorska, kustbevakare, brandman, polis, ambulanssjuksköterska, domare, företagare, lärare, veterinär, utrikeskorrespondent ... och säkert många fler jobb.

Häromsistens skrev vi i Transportarbetaren om bilbärgarna i Umeå, kända från tv-serien Frusna vägar. Och i det här numret får du möta ordningsvakterna i Stockholms tunnelbana som är inne på sin sjunde säsong som dokumentärserie.

TYCKER DU ATT det blir för mycket tv-stjärnor? Här kommer idén med att göra reportage om tv-reportagen:

Vi har valt att berätta om ordningsvakten Mathias och hans kollegor eftersom de har märkt att jobbet har ändrats i takt med att fler ser deras vardag i tv. De möter en större förståelse för sitt arbete. Ibland kanske ett stänk av medkänsla.

På samma sätt hoppas killarna och tjejen på Assistans-kåren i Umeå att dokumentären ska förmå andra yrkesföretagare och vanliga bilister att visa större hänsyn när de är ute på olyckor och bärgningar.

Ju mer vi vet om någon annans arbetsvardag, desto mer förstår vi att det jobbet också måste göras. Därför gör vi reportage både om tv-stjärnor och från andra arbetsplatser.

FILMAD PÅ JOBBET kan förresten nästan vem som helst bli framöver. En ny lag är på gång som öppnar för att kameraövervaka arbetsplatser utan att söka tillstånd hos någon myndighet. Du hittar detaljerna i snabbkollen på sidan 26.

Fortfarande ska det göras en avvägning mellan de anställdas rätt till integritet – och arbetsgivarens skäl att sätta upp en kamera. Facket kan hålla emot i mbl-förhandlingar om det misstänks att din integritet är hotad.

Lena Blomquist är redaktionschef på Transportarbetaren.

”Ju mer vi vet om någon annans arbetsvardag, desto mer förstår vi att det jobbet också måste göras.”

Lena tipsar

Hög tid att ta fram gammelbilen ur vinterförvaringen! För min del är det en Opel Kapitän årgång 59.

VI VILL VETA VAD DU TYCKER!

Mejla oss på redaktionen@transportarbetaren.se

Sagt på facebook

Vi publicerade filmen "Nattens hjältar" om de medlemmar som Transports Halmstadsavdelning mötte under en natt:

"Nattligt uppsökeri! Finns så mkt potential och engagemang om vi dyker upp på natten. Bra jobbat!." *Andreas Ramström*

Mest läst på webben

...den senaste månaden:

1. Dyr nota för Värmlandsåkeri som betalade fel lön.
2. Parterna överens – Transportavtalet klart (maj 2017).
3. Hur stoppar vi lönedumpningen?

Sagt på webben

Reaktioner på flera artiklar om lönedumpning på vägarna:

"Bra kartläggning, slå gärna detta i huvudet på våra politiker i regeringen. De fokuserar på helt andra saker och har tydligen inte begripit hur rutten branschen är." *Lennart*

"Fast en del av godset rullar på lastbil. Med utländska lågavlönade förare bakom ratten, skriver ni. Fel, jag kör för Bring Line-haul Jönköping och såvitt jag vet är jag svensk och sitter i svensk dragbil och kör Ikeagods. *Fröken R*

Insänt

Även svenskar är utsatta för lönedumpning

Jag ser i senaste tidningen att ni skriver om lönedumpning bland öststatare med mera. Det är inte bara där det lönedumpas, utan även svenskar är utsatta för detta.

Här finns åkare som inte vill betala övertidsersättning, som inte betalar ut rätt premiekomp och inte vill betala helgersättning – utan tror att folk ska jobba på sin fridag före helgen för att försöka kringgå detta. Vad de inte förstår, eller rättare sagt förstår, är att detta är ren övertid.

De sätter upp helt fel när man vill ta kompliment: Jag ska ha en halvtimme för varje övertidstimme, "meen hallå" säger åkaren "detta blir ju jättedyrt". Men det är inte chaufförernas fel att det inte är såpass betalt för godset så att åkaren kan betala avtalsenliga löner.

Jag tycker att Transport ska granska fler åkerier som har svensk personal anställd, så kan ni se att skillnaderna inte är så stora mellan de olika folkslagen. För detta är en bransch som är full av bluff och båg. *Jörgen Klein*

Värna om kollektivavtalet

Det är dags att kämpa för tryggare anställningar inom transportbranschen. Om inte kollektivavtalet hade funnits, hade vi haft fler otrygga anställningar.

Så värna om kollektivavtalet!

Worla Adadevoh

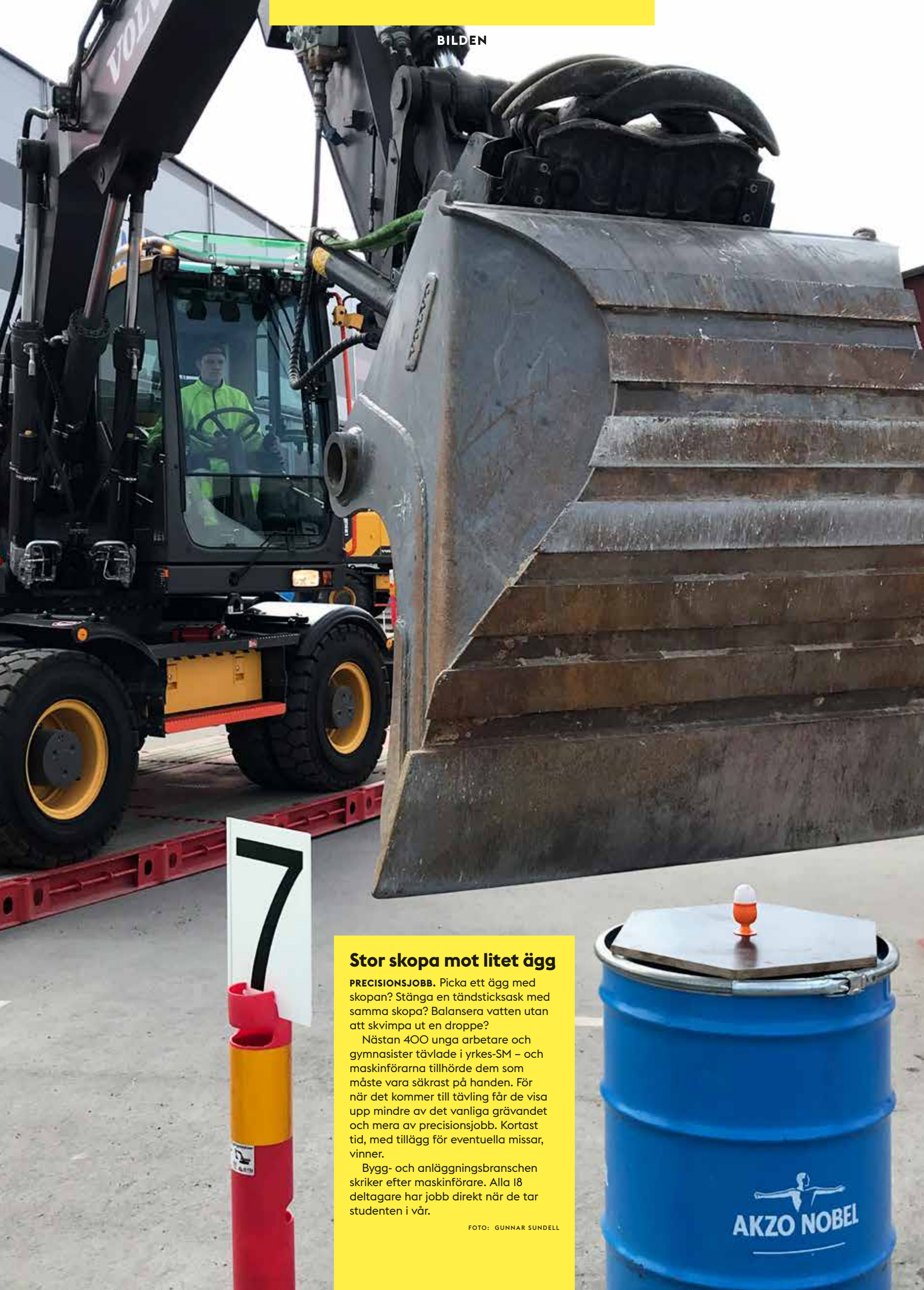
Läsarbilden

FOTO: STEFAN SUNDSTRÖM

En dag på jobbet, skriver miljöarbetaren Stefan Sundström och skickar sin bild från Järnringens industriområde i Partille. När han skulle tömma en container och råka passera de utrangerade tågghjulen såg han en fräck fototapet framför sig. Ett foto blev det i alla fall, tapeten funderar han fortfarande på.

Ta själv en bild på jobbet och mejla den till info@transportarbetaren.se. Skicka med din adress. Vi belönar publicerade bilder med två trisslotter.

Stor skopa mot litet ägg

PRECISIONSJÖBB. Picka ett ägg med skopan? Stänga en tändsticksask med samma skopa? Balansera vatten utan att skvimpa ut en droppe?

Nästan 400 unga arbetare och gymnasister tävlade i yrkes-SM – och maskinförarna tillhörde dem som måste vara säkrast på handen. För när det kommer till tävling får de visa upp mindre av det vanliga grävandet och mera av precisionsjobb. Kortast tid, med tillägg för eventuella missar, vinner.

Bygg- och anläggningsbranschen skriker efter maskinförare. Alla 18 deltagare har jobb direkt när de tar studenten i vår.

FOTO: GUNNAR SUNDELL

AKZO NOBEL

Vilka får gå när å – så här tycker riksdags

Turordningsreglerna vid uppsägningar är en het fråga inför höstens val. De rödgröna vill behålla, eller till och med skärpa, principen om "sist-in-först-ut".

De borgerliga vill luckra upp reglerna. Vad ska gälla på ett skogsåkeri som vill säga upp fyra av 35 chaufförer? Vi frågade de åtta riksdagspartierna.

Text **JAN LINDKVIST** Grafik **CHRISTINA AHLUND**

keriet säger upp?

partierna

triden om anställningsskyddslagen (las) och turordningsreglerna har pågått i många år. Facket ser sist-in-först-ut som ett viktigt skydd mot godtyckliga uppsägningar.

Arbetsgivarlägret hävdar att principen är en broms för företag som vill växa.

VAR STÅR DE politiska partierna i dag?

Transportarbetaren har skickat ut en enkät till de åtta riksdagspartierna. Frågorna utgår från ett påhittat exempel, Kalles timmerbilsåkeri. Företaget vill säga upp fyra chaufförer. Vilka får gå? De yngsta, om man strikt följer turordningen? Eller de äldsta, om företaget får välja?

Turordningsreglerna har tidigare splittat de rödgröna. År 2000 gjorde Miljöpartiet upp med de borgerliga partierna om ett undantag. Arbetsgivare med högst tio anställda fick rätt att undanta två personer, när personalstyrkan skulle bantas. Regeln som brukar kallas tvåundantaget infördes 2001 och lever fortfarande kvar.

I debatten om las är det många som har tvärsäkra uppfattningar om hur reglerna påverkar arbetsmarknaden. En del menar att turordningsprincipen mest blivit ett spel för gallerierna. Fack och arbetsgivare gör ofta upp om avsteg från sist-in-först-ut genom så kallad avtalsturlista.

Via inhyrning av arbetskraft, visstider, deltider och så kallad hyvling har arbetsgivarna också fått ett batteri av möjligheterna att runda las, påpekar andra.

FORSKNINGEN GER HELLER inget entydigt stöd. Sverige är ett av få länder som reglerat turordningen vid uppsägningar i lag, baserat på anställningstid. I andra stater betonas andra faktorer, som ålder.

Skriften Ekonomisk debatt har gått igenom den forskning som finns kring turordningsreglerna. Totalt hittade man bara sex studier, varav fem berör tvåundantaget.

När småföretag med högst tio anställda granskades utifrån tvåundantaget noterade forskarna:

- Något höjd produktivitet.
- Lite lägre sjukfrånvaro.
- Pappornas uttag av vab minskade med närmare åtta procent.

→ Undantaget skapade också en tröskeffekt. Ett fåtal (3,4 procent) av företagen som hade just tio anställda uppgav att de var mindre benägna att anställa en elfte person.

Artikeln i Ekonomisk debatt är skriven av tre ekonomer vid Institutet för Näringslivsforskning. Artikeln avslutas med orden:

"Den viktiga frågan om turordningsreglernas samhällsekonomiska effektivitet är ännu obesvarad och vi vet inte heller mycket om hur de optimalt bör utformas."

Centern oc motpoler i

TRE FRÅGOR TILL RIKSDAGSPARTIERNA OM KALLES ÅKERI OCH LAS:

- 1 Hur ser ni på parternas agerande på Kalles åkeri?
- 2 Anser ni att åkeriet i det beskrivna exemplet fritt kunna ska få bestämma vilka fyra av de anställda som ska sägas upp? Hur ska turordningsreglerna i så fall ändras?
- 3 Finns det andra regler i las än turordningen som ni vill ändra på? Exempelvis rätten till återanställning, uppsägningstider eller anställningsformer?

Text **JAN LINDKVIST**

Socialdemokraterna

- 1 Både facket och arbetsgivaren håller sig till spelreglerna i den hypotetiska situation som beskrivs. De flesta exemplen av detta slag slutar med att parterna förhandlar sig fram till en lösning.
- 2 Nej, arbetsgivaren ska inte kunna bestämma vilka fyra som sägs upp. Vi socialdemokrater menar att normen på svensk arbetsmarknad ska vara fasta heltidsanställningar. Vi vill få slut på hyvling av det slag som förekommer på exempelvis Handelsavtalsområde.
- 3 Vi vill ta bort anställningsformen allmän visstid och stoppa arbetsgivarnas missbruk av tillfälliga anställningar. Företrädesrätten vid återanställning ska inte gå att sätta ur spel när arbetsgivare hyr in personal från bemanningsföretag.

Vänsterpartiet

- 1 Fackets hållning är rimlig. Å ena sidan värnar man om de äldre förarna med lång anställningstid, å andra sidan är man tillmötesgående vad gäller arbetsgivarens vilja att behålla en av de sist anställda vars kompetens är viktig för företaget. Arbetsgivarens hållning är begriplig, utifrån dennes perspektiv. Sammantaget visar exemplet på den flexibilitet las ger utrymme för, vilket sällan framkommer i debatten.
- 2 Nej, arbetsgivaren får inte fritt bestämma vilka som ska gå. Det skulle göra arbetstagarna skyddslösa. Med en sådan lag-

h Vänsterpartiet synen på las

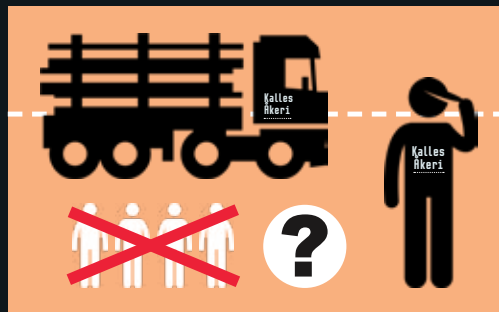
Kalles åkeri ska säga upp fyra förare

Transportarbetaren har hittat på exemplet om Kalles åkeri som måste minska personalen.

Kalle har ett timmerbilsåkeri med 20 timmerbilar, två grusbilar och en hjullastare. Åkeriet har 35 anställda chaufförer. På grund av en för-lorad kund ska företaget säga upp fyra av dem.

Med flexibilitet och förnygring som huvudargument vill företaget göra undantag från sist-in-först-utprincipen och säga upp de två äldsta förarna, 61 och 63 år gamla – som båda jobbat närmare 40 år i firman. Båda är slitna.

Åkeriet vill också säga upp en 55-årig chaufför (med många år i företaget) och som bara har C-körkort, inte E-kort för släp. Bristande

kompetens lyder argumentet.

Kalles åkeri vill också behålla en av de sist anställda, en 26-åring, som specialiserat sig

på att köra kranbilen som lastar virke på de timmerbilar som saknar kranhytt.

Det blir förhandling med facket. Ingen av de 35 anställda förarna vill sluta i förtid. Om turordningen följs strikt kommer den 26-årige kranbilsföraren att sägas upp, plus tre yngre förare, under 30 år.

Facket går med på att göra en så kallad avtalsturlista, med ett undantag från turordningsreglerna. Undantaget är för den 26-årige kranbilsföraren som får behålla jobbet – förutsatt att 55-åringen får bidrag från åkeriet till att ta släpkort. I övrigt ska sist-in-först-ut gälla.

Parterna enas. Kranföraren blir kvar och fyra andra, yngre chaufförer sägs upp.

stiftning skulle arbetsgivarnas makt stärkas ytterligare.

Vänsterpartiet vill ta bort tvåpersonsundantaget i las. Vi vill göra det av flera skäl. Ett är att förhandlingsrätten sätts ur spel. Vi vill att förhandlingsrätten ska gälla alla, även anställda på mindre företag.

3 Vänsterpartiet vill genomföra flera förändringar i las. För det första vill vi avskaffa allmän visstidsanställning. För det andra vill vi förhindra hyvling genom att ändra las så att regelverket gällande arbetsbrist blir tillämpligt om en arbetsgivare avser att omreglera den anställdes sysselsättningsgrad. För det tredje vill vi ändra lagen så att det uttryckligen framgår att det inte är tillåtet att hyra in arbetstagare från bemanningsföretag, när det finns tidigare anställda som har företrädesrätt till återanställning.

Miljöpartiet

1 Vi anser att det är upp till parterna att avgöra om de vill använda sig av en avtalsturlista. I exemplet sägs att en 55-årig förare behöver vidareutbilda sig. Miljöpartiet tycker att den som behöver kompetensutveckla sig mitt i arbetslivet, eller kanske skola om sig helt och byta bana för att undvika att slita ut sig, måste få bättre möjligheter att göra så.

2 Miljöpartiet anser generellt att las är väl utformad som det ser ut i dag och att turordningsreglerna fyller sitt syfte.

3 Vi har inte några andra förslag på förändringar av las.

Moderaterna

1 Parternas möjlighet att göra avsteg från turordningsreglerna på ett sätt som tar hänsyn till företagets kompetensbehov är viktig, men den får aldrig innebära att någon diskrimineras. Arbetsgivaren har en negativ attityd till äldre arbetstagare som är beklaglig. Sverige behöver ta tillvara på alla som vill och kan arbeta.

2 Nej, företaget ska inte kunna bestämma. Vi vill fortsatt att det ska finnas en turordning, men vi vill att turordningsreglerna ändras så att kompetens väger tyngre, samtidigt som möjligheterna till omställning förbättras. Detaljerna vill vi utforma tillsammans med parterna.

3 Vi vill begränsa tiden i anställning under en uppsägningstvist till ett år, i syfte att fler arbetsgivare ska våga anställa. Av samma anledning vill vi också förlänga tiden i provanställning från sex till tolv månader.

Centerpartiet

1 Fackets hållning är fullt rimlig, arbetsgivarens också.

2 Vi tycker att turordningsreglerna ska förändras så att kompetens värderas högre än anställningsår, samtidigt som vi vill ha bättre möjligheter till omställning. I ett första steg bör alla företag med upp till 50 anställda undantas från turord-

ningsreglerna. Företaget i exemplet har 35 anställda och vi tycker således att det ska undantas från turordningsreglerna.

3 Vi ser ett stort behov av att dörren till jobb kan öppnas för fler och har därför föreslagit en arbetsmarknadskommission som ska ta ett samlat grepp kring lagstiftningen på arbetsmarknaden. Dagens regler leder till en stel arbetsmarknad där människor stannar kvar i anställningar som inte passar dem, och att företag får svårare att ställa om verksamheten.

Liberalerna

1 Liberalerna utgår från att arbetsgivaren, liksom fackförbundet, agerar för företaget och de anställdas bästa. Vi vill stifta tydliga lagar så att arbetsgivaren kan behålla rätt personal samtidigt som chaufförerna har en trygg anställningsform. Det är väldigt bra att fackförbund, som i det här exemplet, ser till att personal får utbilda sig till rätt kompetens.

2 Arbetsrätten måste moderniseras och grundas på personlig kompetens snarare än anställningstid. Liberalerna föreslår att det undantag som finns i dag utökas till att omfatta som mest fem personer för alla företag under 49 anställda. Detta ska självklart fortfarande kunna förhandlas om mellan parterna.

3 Vi vill införa Inträdesjobb, en ny anställningsform för dem som står längst ifrån arbetsmarknaden. Det arbetsrättsliga skyddet motsvarar en provanställning och lönen är 70 procent av löstälö-
nen inom branschen. Även om lönen är låg är ett arbete bättre än att vara beroende av bidrag.

Kristdemokraterna

1 Arbetsgivaren måste vid undantag från turordningsreglerna motivera vilken/vilka som är av särskild betydelse för den fortsatta verksamheten. Arbetsgivaren kan dock inte välja bort personer. Dessutom skulle argumentet "föryngring" kunna tyda på åldersdiskriminering, vilket är förbjudet enligt lag.

2 Vi anser att undantagen från turordningsreglerna ska utökas till fyra personer, oavsett företagets storlek. Men arbetsgivaren ska, liksom i dag, motivera vilka som är av särskild betydelse för den fortsatta verksamheten. I det beskrivna exemplet skulle, även med fyra personer undantagna från las, således de tre äldre arbetstagarna ha kvar sin anställning.

3 Vi vill gemensamt i Alliansen att provanställningar ska kunna gälla i ett år. Vi vill också gemensamt införa den nya anställningsformen inträdesjobb, en förenklad anställning för nyanlända och unga upp till 23 år utan gymnasieexamen.

Sverigedemokraterna

1 Även inom Transportarbetareförbundet bör man förstå att man som politiker inte ska gå in på detaljnivå då det är något som parterna förhandlar om. Detta helt enligt den svenska modellen och den vill vi Sverigedemokrater värna om.

2 Vi vill utöka undantagen från två till fem, i företag med högst tio anställda, för att företagen ska kunna behålla nyckelkompetens precis som beskrivs i exemplet.

3 Sverigedemokraterna vill införa en helt ny anställningsform, lärlingsanställning. Den är att jämföra med det vi i dag kallar provanställning men ska kunna gälla i högst tre år. Syftet är att personen ska studera upp sina betyg samtidigt som denne lär sig ett yrke på en faktisk arbetsplats.

FOTO: JAN LINDKVIST

Transports avtalssekreterare Peter Winstén är orolig över angreppen på turordningsreglerna i las.

”Urholkad las ger tystare arbetsplatser”

– Centerns förslag skulle slå hårt mot Transports medlemmar. En stor majoritet jobbar i företag med färre än 50 anställda. Men även en utökning av två-undantaget till fyra eller fem personer skulle försämra anställningstryggheten radikalt.

Text och foto Jan Lindkvist

Peter Winstén är avtalssekreterare i Transport, med ett förflutet som hamnarbetare. Han betonar att las och särskilt turordningsreglerna har stor betydelse för förbundets medlemmar:

– Utan reglerna kan arbetsgivarna godtyckligt välja vilka som ska sparkas. Personligen vill jag att två-undantaget skrotas helt.

– Med de urholkningar som flera partier vill göra är risken uppenbar att det blir tystare på arbetsplatserna. Folk kommer att dra sig för att jobba fackligt och vara ”besvärliga” i arbetsgivarens ögon.

Två-undantaget innebär inte att arbetsgivare kan välja ut två anställda som ska sparkas, utan två personer som får vara kvar – oberoende av deras plats på turordningslistan.

PETER WINSTÉN KAN inte säga exakt hur ofta Transport vid förhandlingsborden går med på att göra avsteg från sist-in-först-ut-principen. Men det är inte ovanligt, uppger han.

Han har heller inga exakta siffror på hur många av förbundets arbetsgivare som har högst 50 anställda. Eller högst tio.

– Men det är många. Låt säga att Sverigedemokraterna får igenom kravet på ett undantag för fem personer på företag med upp till tio anställda. Lek sedan med tanken på att ett åkeri med sex anställda vill bli av med ett jobbigt skyddsombud, en person som jobbat längst av alla i företaget.

– Företaget kan då hävda arbetsbrist, dra ner på en tjänst och göra undantag för de fem anställda man vill ha kvar. Vips är man av med skyddsombudet.

DE GÅNGER FACKET gör undantag från turordningen är det ofta kompetens som spelar in. Peter Winstén anser att företagen måste satsa mer på fortbildning:

– Arbetsgivarna borde ha större krav på sig att kontinuerligt kompetensutveckla personalen. Det är en fråga som kommer att bli allt viktigare i framtiden.

Tre överfall mot bud under våren

Tidningsbud. Knivskärning, sparkar och ett rån har drabbat tidningsbud under våren. Inga vittnen finns till de tre överfallen.

Text och foto Lena Blomquist

– Det jag har sett är att hotbild-
en mot tidningsbud har ökat de
senaste åren, säger Martin Miljeteig,
Transports centrala arbetsmiljö-
ombudsman.

– Jag vet inte om överfallen har
blivit vanligare, men möjligheten
att få hjälp är bättre idag än för tio
år sedan, säger Johan Lundin, vd på
distributionsföretaget Point logistik.

UNDER VÅREN HAR lokala medier
berättat om tre tidningsbud som
utsatts för hot eller våld:

→ Strax före klockan fem den 26
mars anföll fyra, fem unga män ett
tidningsbud i Södra Sandby, i Lund.
De fällde mannen och slog eller
sparkade honom då han inte hade
öl eller cigaretter att ge dem.

→ Den 28 mars knivskars ett
tidningsbud i Helsingborg allvar-
ligt när han var på väg ut från en
trappuppgång. Enligt polisen var
attacken inte slumpmässig, utan
mannen hade en hotbild mot sig.

→ Klockan 03.30 den 19 april
blev ett tidningsbud rånat i centrala
Ystad. Han hotades med kniv och ett
slags elchockvapen och tvingades
att lämna ifrån sig mobiltelefonen.

– Vi fick inte tag på några vittnen
och telefonen var inte spårbar,
berättar Lotta Lindh, förundersök-
ningsledare på polisen i Ystad.

Ett tidningsbud i Ystad rånades på sin mobiltelefon. Det var en kollega till budet på bilden, som också jobbar i centrala staden.

Hon lade ner ärendet.

Johan Lundin är vd och tidnings-
budets högsta chef:

– Budet ville jobba vidare på nat-
ten och vi satte in en extra person
som gick bredvid honom, berättar
han och fortsätter:

– Jag tycker att vi och andra dist-
ributionsföretag lägger mer kraft
än tidigare på utbildning av buden.
Och med digitaliseringen är det
också lättare att få hjälp direkt.

HUVUDSKYDDSBOMBUDET PÅ Point
logistik, Peter Bengtsson, är ändå
upprörd över att han inte har fått
information om överfallet i Ystad.

– Ledningen har bara meddelat
att den har "löst situationen".

Själv har Peter Bengtsson under
våren hjälpt till att lösa en situation
då ett par unga bud kände sig hota-

de av en äldre man som väntade in
dem på nätterna.

– Det fick jag veta direkt, och jag
åkte dit nästa natt. Jag pratade i
lugn och ro med mannen och han
förstod att buden kände sig otrygga.
Företaget satte också in en person
som åkte med dem. Nu ska mannen
vänta i sitt hem på tidningen.

TRANSPORTS MARTIN MILJETEIG anser
att säkerhetssystemen för tidnings-
bud går att utveckla mer än idag:

– Om riskerna är för stora får tid-
ningsutdelningen ställas in. Annars
kan bärbara larm vara en lösning.
Eller att två bud jobbar tillsam-
mans. Kanske se till att det finns
väktare på vissa platser.

– Jag förutsätter också att arbets-
givaren utreder varje fall, och att ett
utsatt bud får snabb krishjälp.

Känner du dig hotad?

Point logistiks vd
har en checklista
för utsatta tidnings-
bud:

- 1 Gå därifrån.
- 2 Ring polisen.
- 3 Ta kontakt med din nattledare.

Stockholm öppnar för gods på natten

Chaufförer. Stockholms stad vill
öppna för godstransporter nat-
tetid. Minskad trängsel ska göra
distributionen effektivare.

Stockholm har tagit fram en
handlingsplan för godstrafiken
som är tänkt att gälla till 2022.
Politikerna vill bland annat ha
färre tomtransporter, ökad sam-
lastning och mer gods på fartyg.

Idag råder förbud mot
godstransporter mellan klockan
22 och 06 i huvudstaden. Efter
försök med nattleveranser med
elfordon är politikerna beredda
att ompröva förbudet.

Femårsplanen har skickats
ut på remiss till myndigheter,
kranskommuner och branschens
aktörer. De flesta är positiva –
även till nattarbetet.

Men Transport är tveksamt.
Förbundets utredare Jonatan
Karreskog hänvisar till att det
finns gott om studier som pekar
på negativa hälsoeffekter vid
nattarbete. Och att risken för hot
och våld mot chaufförerna ökar
på natten. JL

FOTO: VIKTOR FREMLING

Herman Borring.

Han är den bästa unga yrkesföraren

Chaufförer. Får vi presentera
Herman Borring – årets bästa
unga yrkesförare?

– Motståndet var tufft och täv-
lingarna roliga, säger guldmedal-
jören i yrkes-SM som i dagarna
tar studenten vid Vretagymna-
siet i Linköping.

Direkt efter det börjar han
köra skåpbil mellan Skåne och
Östergötland, på åkeriet där
han har praktiserat. Tävligen
gick i fem grenar: truckkörning,
lastbilsmanövrering, manövrering
av lastbil med släp, hjulbyte och
lastsäkring. LB

86 sämsta riksvägen

Chaufförer. Landets sämsta
vägar finns i Västernorrland,
Gävleborg och Norrbotten, enligt
Motormännens vägombud som
har testkört och rapporterat till
föreningen. De har kartlagt hur
jämn (eller ojämn) vägytan är
på 7300 mil av Europavägarna,
riksvägarna och viktiga länsvägar.
Väg 86 i Jämtland är undersök-
ningens sämsta riksväg. LB

FOTO: JAN LINDKVIST

Alltid två vid containern

Facket. – Vi ser alltid till att vara
två när vi ställer dit den nya
containern, så att ingen männ-
iska kommer i kläm. Det vore en
mardröm, säger Nina Kontio
(i varseljacka) på återvinnings-
centralen i Huskvarna.

Johanna Lans från Transports
uppsökeriteam är på besök
och diskuterar arbetsmiljö. Hon
är lastbilschaufför och varvar
distributionskörning med inhopp
i avdelning 20:s reception. LB

– Ett jävla elände. Och mest av allt är det Transportstyrelsens fel! Nextjet borde inte fått fortsätta flyga. Bolaget var ju nära att bli av med tillståndet redan i höstas.

– Fyra månader då vi är avskur-
na från omvärlden. Ministern, han
Eneroth, säger att folk ska få åka
buss och taxi i väntan på en lösning.
Men hur ska det gå till? Vem ska få

Konkursen påverkar inte bara passagerarna. Nextjet har stora skulder till flygplatsbolagen. För Arvidsjaurs del handlar det om runt

Anders Stenlund, Arvidsjaur flygplats

Martin Nilsson konstaterar att på

Anders Stenlund är ramparbetare i Arvidsjaur.

Carl-Bertil Essebro, på Lycksele flygplats, hoppas att flyget är i gång igen inom några veckor.

Lycksele är bas för ambulansflyget. Hangaren är för trång för den nya helikoptern. En ny hangar invigs i juli.

Martin Nilsson, Transports man på Arvidsjours flygplats.

omvärlden utan flyg”

en liten flygplats är alla ”multijobbare”, med minst tio olika kepsar på skallen. Ena stunden lastar de bagage eller kör plogbil, för att i nästa vara av-isare eller bemanna räddningsbilen.

UNGEFÄR 15 MIL söderut från Arvidsjaur ligger Lycksele, som också har egen flygplats.

– Konkursen drabbar även oss, fast inte lika hårt som i Arvidsjaur, säger Carl-Bertil Essebro, arbetsplatsombud för Transport.

Flyg till Norrlands inland är inte alltid en lönsam affär. För att upprätthålla kommunikationerna har staten gått in med bidrag, via upphandlingar. Bolag som åtar sig att flyga får stöd, men också så kallad trafikplikt.

Lycksele, Vilhelmina och Hemavan är tre orter där staten upphandlat flygtrafik, med Nextjet som vinnare. På de orterna medger EU:s

upphandlingsregler att Trafikverket nu gör en snabb ”nödupphandling”.

TVÅ DAGAR EFTER konkursen meddelade infrastrukturminister Tomas Eneroth att målet är få i gång trafiken så snart som möjligt.

– Beskedet var tydligt och klart. Regeringen har förstått allvaret i situationen. Fast vi vet inte vad ”snart” innebär, säger Lennart Näslund, vd i det kommunala bolag som driver Lycksele flygplats.

Omsättningen ligger kring 23 miljoner kronor. 1,9 miljoner är Nextjet skyldigt flygplatsen. Pengar som Lennart Näslund inte tror att han får se röken av.

Han är bekymrad, mest för resenärerna. Och för det lokala näringslivet som är beroende av kommunikationer till Stockholm.

– Vi får redan signaler från företagen att det blivit problem. Alternativet nu är att ta bil till Umeå och

”Vi får redan signaler från företagen att det blivit problem. Alternativet nu är att ta bil till Umeå och flyga därifrån.”

Lennart Näslund, vd i Lycksele kommuns flygplatsbolag.

flyga därifrån. Men det betyder fyra timmar längre resa. Då blir det svårt att resa över dagen till Stockholm.

CARL-BERTIL ESSEBRO HAR jobbat som ramparbetare på flygplatsen sedan 1994. Han berättar att Nextjet sålt rabatterade ”buntbiljetter” till företag på orten. En firma hade köpt 100 biljetter strax innan smällen kom.

– Det är förlorade pengar. Surt. Situationen är väldigt tråkig. Vi tänker främst på resenärerna. Många

av dem är stammisar som vi lärt känna genom åren, säger han.

Lycksele har runt tio anställda på rampen. Precis som i Arvidsjaur är alla mångsysslare. Carl-Bertil Essebro går runt och visar kluriga snickerier och en äkta samekåta som personalen knåpat ihop när det blivit tid över.

En bit från terminalen bygger landstinget en större hangar åt den splitter nya ambulanshelikoptern som är stationerad i Lycksele. Den gamla hangaren var för liten – både på längden och tvären.

Breddproblemet löstes temporärt med en sinnrik ”lucka”. Med den öppna går det att baxa in helikoptern, utan att rotorbladen tar i.

– Den nya hangaren ska vara klar i juli, förklarar Essebro. Det är kul att Lycksele vann dragkampen om ambulansflyget. Annars ville ju politikerna helst lägga allt i centralorten Umeå, ute vid kusten.

Skatteavdrag för fackavgift införs

Facket. Från den 1 juli kan du dra av en del av din fackföreningsavgift i deklarationen.

Riksdagen har beslutat att de som betalar mer än 400 kronor per år i fackavgift får en skattereduktion för en fjärdedel av årsavgiften.

Det betyder att den som har en fackavgift på 500 kronor i månaden får betala 125 kronor mindre i skatt varje månad.

Sverigedemokraterna röstade nej, medan Alliansen lade ner sina röster. LB

FOTO: KERSTIN ERICSSON

Vintern ska utvärderas.

Regeringen vill se bättre snöröjning

Chaufförer. Snöröjningen ska bli bättre, om regeringen får bestämma.

Trafikverket har fått i uppdrag att utvärdera den gångna vinterns plogning, sandning och saltning. Dessutom ska myndigheten presentera en handlingsplan med förbättringar. Uppdraget ska vara klart senast den 29 juni. LB

Över 16 kronor per liter för bensinen

Drivmedel. Bensinpriset har för första gången kommit upp över 16 kronor per liter. Priset på diesel har höjts med 20 öre till 16:06 kronor per liter. Etanolen kostar 10:41 kronor per liter.

Branschens förklaring är högt råoljepris, svag svensk valuta och att skatten har höjts med ungefär en krona och 30 öre. LB

17

procent av dem som har fyllt 65 (men inte 75) förvärvsarbetar i Sverige. Andelen ökar.

Källa: Arbetsförmedlingen

Fack kraftsamlar mot nya vilotider

Åkeri. Den 4 juni väntas EU:s transportutskottet rösta igenom regeländringar som gör att buss- och lastbilsförare kan tvingas jobba tre veckor i sträck, med bara två dagar ledigt.

I hela Europa kraftsamlar facket för att få stopp på förslaget. I Sverige har Transport, Kommunal och Seko gemensamt skrivit ett öppet brev.

Text Jan Lindkvist

– Om förslaget blir verklighet försämras både trafiksäkerheten och chaufförernas möjlighet till ett socialt liv. Lördagar blir som en vanlig arbetsdag, säger Transports internationella sekreterare Magnus Falk.

Förändringarna i EU:s kör- och vilotidsregler har diskuterats länge. Redan för ett år sedan varnade Europeiska Transportarbetarefederationen (ETF) för allvarliga konsekvenser om förslaget genomförs.

DEN STÖRSTA FÖRÄNDRINGEN handlar alltså om veckovilan. Med dagens regler måste chaufförerna ha minst tre dagars ledigt under en tvåveckorsperiod.

EU har också bestämt att yrkesförare inte får ta den långa veckovilan, 45 timmar, i lastbilshytten. Åkeriet måste ordna annat boende.

Förkortad veckovila – 24 timmar finns, men chauffören får bara ta en sådan under en tvåveckorsperiod.

– Det är här som en majoritet i transportutskottet vill luckra upp reglerna, förklarar Magnus Falk. I framtiden ska förarna kunna ta två reducerade veckovilor efter varandra. Det låter kanske inte så dramatiskt, men det får stora konsekvenser för chaufförerna.

ETF HAR TAGIT fram statistik och menar att tunga fordon redan nu är inblandade i många olyckor med

”Om förslaget blir verklighet försämras både trafiksäkerheten och chaufförernas möjlighet till ett socialt liv. Lördagar blir som en vanlig arbetsdag.”

Magnus Falk,
Transports internationella
sekreterare.

dödlig utgång. Med mindre tid för återhämtning ökar riskerna både för yrkesförarna och medtrafikanterna, anser facket.

Transportutskottet väntas också rösta om bestämmelser som gäller för så kallad utstationerad arbetskraft.

– Risken är överhängande att en majoritet av utskottet röstar för att internationella vägtransporter ska undantas från utstationeringsreglerna. Det är också allvarligt, säger Magnus Falk.

EFTER OMRÖSTNINGEN i transportutskottet väntar parlamentet, och sedan rådet och kommissionen. Falk utesluter inte att förändringarna i kör- och vilotiderna kan vara klubbade och klara redan till hösten:

– Fast vi hoppas kunna vända opinionen. Därför skriver vi nu ett öppet brev till de politiska partierna, EU-parlamentarikerna och till olika trafiksäkerhetsorganisationer. Samma sak gör andra fackförbund ute i Europa.

Transports förbundssekreterare, Lars Mikaelsson, är också kritisk till de föreslagna ändringarna:

– Det är sjukt om yrkesförare som kör tunga fordon ska ha sämre rätt till vila än andra arbetstagare.

FOTO: VIKTOR FREMLING

David skruvade hem guld

Flyg. Sveriges bästa unga flygmekaniker har jobb sedan ett år tillbaka. David Petersson finns på Jämtlandsflyg och är en av fyra anställda som servar och reparerar helikoptrarna.

När yrkes-SM avgjordes i Uppsala var flygteknik en av 40 grenar. Fem moment ingår i tävlingen: daglig tillsyn, läcktest av en cylinder, plåtbyte, byte av en komponent vid motorn samt att söka efter ett elfel och åtgärda det.

– Jag alltid hållit på och skruvat på olika grejer med min pappa och mina bröder, säger guldmedaljören David Petersson, från Rockneby i Kalmar län.

LB

Transport flyttar över till Swedbank

Facket. I Transport har slutgiltigt bestämt sig för att lämna Nordea. Förbundet vänder sig i stället till Swedbank för sitt penningflöde.

Text **Lena Blomquist**

– Det känns skönt att vi är i hamn, säger förbundskassör Anna Ryding. Vi tar ett viktigt steg, så jag är samtidigt glad att vi inte har skyndat på det.

Transports medlemmar kommer knappast att märka av förändringen. De som betalar sin avgift med autogiro eller e-faktura behöver inte göra någonting. Men om du betalar genom en avi som du får i brevlådan blir det lite förändringar.

– Det ska vi informera om, säger Anna Ryding.

Bakgrunden till bankbytet är Nordeas flytt av huvudkontoret – från Sverige till Finland. Där hamnar banken under Europeiska centralbankens översyn, i stället för att lyda under svenska regler. Och

den får sänkta avgifter. Detta fick Transports kongress att för ett år sedan slå fast att förbundet inte ska ha några affärer med den banken.

Efter Nordeas slutliga beslut i september förra året har förbundet utrett hur de framtida bankaffärerna ska skötas. Två banker har granskats: Swedbank och Handelsbanken.

– Vi har gjort en helhetsbedömning och kommit fram till att Swedbank tillgodoser våra behov bäst, säger Anna Ryding.

Efter beslutet i Transports styrelse ska frågan ut till fackförbundets alla lokalavdelningar som också ska involveras. Flytten ska sedan ske "så snart som möjligt".

– Realistiskt sett handlar det nog om efter sommaren, säger Anna Ryding.

Bankbytet handlar om de löpande penningflödena: medlemsavgifter, löner, fakturor. Nordea har på ett års sikt hanterat 240–250 miljoner kronor för Transports räkning.

Prova på Trailer eller Trucking
4 nr 249:-

Beställ din prenumeration på:
www.motortidningar.se/transport

eller kontakta kundservice på 0455-30 29 30

Dantra söker **förare** i Skåne och Blekinge

Du har CE-körkort och YKB-behörighet. Du har gått transportgymnasium eller annan relevant grundskola. Du har ADR grundkurs. Har du ADR tank, är det mycket meriterande. Du talar och skriver svenska obehindrat.

Dantra erbjuder ett spännande och varierande arbete som anställd under kollektivavtal i ett tillväxtbolag. Vi anser att grunden till nöjda kunder är motiverade och nöjda medarbetare som alltid presterar sitt bästa.

Kontakta transportledare Kjeld Lundgreen på telefon (0) 40-64 44 900 för frågor om tjänsten. Du söker tjänsten via mail till kjl@dantra.dk.

Dantra grundades 1920 och är en av Europas ledande leverantörer av tanklogistik. Koncernen är familjeägd och består av företag i Sverige, Danmark och Litauen.

Dantra

Grundad 1920

Dantra AB
Hanögatan 11
S-211 24 Malmö

+46 (0) 40-64 44 900
www.dantra.se

ISO 9001 · ISO 14001 · SQAS · HACCP · GMP+ · EFTCO

Slut med post för bud i Småland ...

Tidningsbud. I Småland slutar tidningsbuden att dela ut post på sina rundor. Hall Media avslutar efter ungefär ett år samarbetet med Bring. Tidnings-

prenumeranterna klagade och brevlleveranserna var inte särskilt lönsamma.

En följd av förändringen blir förhandlingar mellan arbetsgivaren och Transport om kortare rundor och därmed arbetstider för tidningsbuden.

Den 1 juni är det slut med postutdelning för de bud som jobbar med tidningarna Jönköpings-Posten, Vetlanda-Posten, Smålands-Tidningen, Smålands Dagblad och Tranås Tidning. **LB**

... men på västkusten blir det i stället mer

Tidningsbud. I Göteborg och tio kranskommuner kommer tidningsbuden att få bära mera post framöver.

Distributionsbolaget Väst-svensk tidningsdistribution (VTD) har kommit överens med kommunerna om att dela ut deras och de kommunala bolagens post. Med start i sommar löper kontraktet i fyra år. **LB**

LO: Läge att satsa på välfärden

Ekonomi. Det är dags för Sverige att investera i välfärd, tycker LO-ekonomerna i sin senaste konjunkturprognos.

Deras prognos är positiv: Tillväxten väntas bli närmare 3 procent i år, dessutom fortsätter arbetslösheten nedåt för att under nästa år uppgå till 5,7 procent.

Samtidigt kräver LO en rad satsningar från politiskt håll: Utöver 25 miljarder kronor till bättre villkor för anställda i välfärden handlar det om.

1. Högre pension för dem som har arbetat ett helt yrkesliv.

2. Stärkt a-kassa.

3. Ökade investeringar i infrastruktur.

4. Bättre och mer jämlika utbildningar. **LB**

226

år har New York-börsen väntat på att en kvinna tar över som högsta chef. Stacey Cunningham utsågs till ordförande i maj.

Köpcentrum Nordstan i Göteborg kan vara en plats där ordningsvakter utrustas med kroppskameror.

Kroppskameror ämne för forskare

Bevakning. Ordningsvakter använder ibland kroppskameror. Forskare ska under tre år undersöka hur filmningen påverkar deras arbetsmiljö.

Text **Lena Blomquist**

Foto **Anna Fredriksson**

Transport har centralt avtal om kameror med ett bevakningsföretag.

– Jag är väldigt positiv till att ordningsvakter använder kroppskameror i allmänna miljöer där det finns risk för hot och våld och tjafs, säger Jerker Nilsson, Transports centrala ombudsman inom bevakning.

Han har flera argument för kameror:

– De riktigt grova hoten mot vakterna kan försvinna om den som blir filmad är medveten om det.

Och kanske tänker också den som har kameran lite extra på hur han eller hon uppträder.

TVÅ FORSKARE VID Göteborgs universitet ska svara just på vilka effekter de kroppsburna kamerorna har genom att studera användandet i en galleria och i kollektivtrafiken. De ska också granska lagstiftning, policyer och personalens egna erfarenheter.

Är kamerorna avskräckande? Är de ett intrång i bärarnas integritet? Hur påverkar de ordningsvaktens arbetsmiljö?

– Vi har inga svar än, projektet startar nästa år, berättar Cecilia Hansen Löfstrand, docent i sociologi och en av forskarna.

Hon berättar att det finns extremt

lite forskning kring kroppskameror och vakter, även internationellt. Men att det finns tendenser i forskning kring poliser att kamerorna kan vara provocerande för dem de möter. Frågan om hur kamerorna påverkar arbetsmiljön i bevakningsbranschen är därför central.

Hur ska du få tag på ordningsvakter?

– Vi har ett företag på gång och är öppna för fler. Det viktiga är att vi får kontakt med vakter som jobbar i offentliga miljöer och har erfarenhet av att bära kamera.

Afa Försäkring har satsat 3,3 miljoner kronor på forskningsprojektet.

– Det ska bli spännande att se vad de kommer fram till, säger Jerker Nilsson.

Utredningen om strejkrätt dröjer

Arbetsrätt. Den omdiskuterade utredningen som ska se över rätten att strejka och vidta andra stridsåtgärder har skjutits upp. Den kommer att lämnas över till regeringen och offentliggöras den 20 juni, inte senast den 31 maj som var ursprungsplanen.

– Orsaken är regeringens fullspäckade agenda, säger utredningens sekreterare Sigrd Solvin.

Från fackligt håll finns en stor oro för att utredningen ska resultera i inskränkningar av konflikträtten. Där höjs

också röster för att konflikten i Göteborgs containerhamn blivit en förevändning för näringslivet och borgerliga politiker att kräva förändringar man länge velat ha.

I de senaste avtalsrörelserna har arbetsgivar sidan exempelvis velat stoppa rätten att vidta sympatiåtgärder. Man har också efterlyst en princip om "proportionalitet". Det ska inte vara möjligt att ta ut en liten yrkesgrupp, ett fåtal nyckelpersoner, som stänger en hel fabrik eller industri. **JL**

Flygavtal öppnar för deltidspension

Flyg. Landets flygtekniker har fått ett nytt löneavtal, ett år efter de stora yrkesgrupperna i Transport. Totalt höjs lönerna med 6 procent. En del av löneutrymmet, 0,5 procent, avsätts till en deltidspension.

Text Jan Lindkvist

– Premien till deltidspensionen avsätts till de enskilda individerna, på samma sätt som tjänstepensionen. Pengarna gör att teknikerna kan gå ner i arbetstid på slutet. Det är en ny lösning för Transport och personligen tycker jag att det är spännande, säger Peter Winstén, avtalssekreterare i Transport.

Uppgörelsen är treårig och gäller retroaktivt från den 1 november 2017.

Precis som tidigare år var ett av fackets viktigaste krav att lönehöjningarna för flygteknikerna ska räknas på utgående löner, inklusive tilläggen. Så blir det nu.

På andra avtalsområden förhandlade Transport fram löneökningar på totalt 6,5 procent på tre år. För teknikerna blir det en halv procentenhet lägre, med hänvisning till den nya deltidspensionslösningen.

Lönehöjningarna sker nu i tre lika stora steg – med 2,0 procent i lönelöft år ett, två och tre. Avsättningen till deltidspensionen startar år ett, med 0,2 procent. Nästa höjning kommer år tre, då med 0,3 procent.

Precis som för andra LO-förbund startade Transports avtalsrörelse tidigt förra året. De första avtalen tecknades på våren och i slutet av oktober 2017 var det näst sista avtalet klart – för taxiförarna.

Bara flygteknikerna återstod och förbundet hoppades på en snabb process. Så blev det alltså inte.

– Djävulen sitter i detaljerna, brukar man ju säga. Men jag är nöjd, det blev en bra uppgörelse som kan bana väg för andra, säger Peter Winstén.

Som medlem hittar du just nu många sköna sommarerbjudanden på **LOmervärde.se**

Ett är att du kan uppgradera ditt medlemskort med Mastercard, så har du ett betal- och kreditkort fyllt av förmåner – helt utan årsavgift.

Effektiv ränta är 11,30% vid betalning med e-faktura (14,31% med pappersfaktura) vid en nyttjad kredit på 20000 kr (2016-04-06).

”Nu har jag en riktigt bra hemförsäkring”

För dig som är ny medlem i facket!

Transportarbetarförbundet och Folksam har tillsammans tagit fram en riktigt bra hemförsäkring som ingår i ditt medlemskap. En stor fördel med att ha hemmet försäkrat hos oss är att du också får samlingsrabatt på många andra av våra försäkringar. Som du vet försäkrar vi allt du bryr dig om.

Självklart ingår hemförsäkring från Folksam även för dig som varit medlem en längre tid i Transportarbetarförbundet.

Upptäck mer om din hemförsäkring och samlingsrabatten!
Ring 0771-750 750 eller läs mer på:
folksam.se/transport

Folksam
För allt du bryr dig om

5 tycker till

Hur påverkar klimatmålen – minskade utsläpp och stopp för temperaturhöjningen – ditt jobb?

Per-Erik Carlsson,
taxichaufför,
Stockholm:

– Faktiskt gör miljöreglerna på Arlanda flygplats att jag för det mesta kör tom bil därifrån och skitar ner luften i onödan. Swedavia har bestämt att kön för att ta upp passagerare som kommer med planen ska utgå från bilarnas miljöklass, och då kan vi som kör dieselbilar få vänta i timmar.

Sabina Joslin-Karlkvist,
lastbilschaufför,
Strängnäs:

– Vi kör sedan i höstas på bio-drivmedlet HVO i stället för diesel för att minska utsläppen. Både Scania och vi som kör vill påverka klimatet så lite som möjligt, och mitt sätt att köra är exakt likadant som tidigare. Vi håller alltid 80-gränsen, det begränsar också utsläppen.

Stefan Möller,
hamnarbetare,
Helsingborg:

– Vi använder mycket maskiner i jobbet, och de fasas ut och ersätts vartefter. Det är en miljöfråga men handlar samtidigt om hamnens ekonomi. Jag kan märka det på att nya maskiner har lite sämre prestanda än de vi hade förr.

Kjell-Göran Karlsson,
miljöarbetare,
Karlskrona:

– Inte alls egentligen. Vi har fått nya sopbilar med Euro 6-motorer som är mycket bättre för miljön, men mitt jobb är ju detsamma. Sen kör vi fyra, fem lass brännbart till Malmö och Nybro varje dag bara för att miljöpartisterna inte ville att vi skulle bränna sopor här i Karlskrona. Men det blir ju bara större påverkan på miljön att köra i väg dem.

Robin Karlsson,
fordonsmekaniker på
mack, Filipstad:

– Näe, det påverkar inte särskilt mycket. Vi skruvar i bilarna och då spelar det ingen roll vilket bränsle de går på. Jo förresten, det ska väl bli lite mer elbilar framöver. Men de har inte börjat komma till oss än.

"Klimatriksdagen gav energi", säger Transports Ulf Jarnefjord vars favoritmotion handlade om elektrifieringen av vägarna.

Tolv skarpa krav för en smartare klimatspolitik

Val 2018. Skarpare klimatmål där Sverige tar globalt ansvar. Enbart fossilfria bränslen i lastbilar och arbetsmaskiner om tolv år. Så löd ett par av kraven som klimatriksdagen skickar vidare till politikerna i den vanliga riksdagen.

Text Lena Blomquist Foto Jan Lindkvist

– Min favorit bland motionerna handlade om elektrifiering av vägarna, men den gick inte vidare, säger Transports Ulf Jarnefjord som var med på klimatriksdagen i Stockholm.

Klimatriksdagen är ett arrangemang dit alla som anmält sig får komma. Där röstade ungefär 800 deltagare under en helg i maj fram konkreta förslag för en bättre klimatspolitik.

MÅLET ÄR ATT få upp klimatet på den politiska dagordningen inför höstens val. Delegaterna valde ut tolv motioner som de skickar vidare till de vanliga riksdagspartierna.

Det handlar delvis om framtidens transporter, och idéer om hur de ska påverka klimatet mindre. Men också om till exempel mat, utbildning och livsstil.

Ulf Jarnefjord, till vardags regionalt skyddsombud i Transports avdelning 3 i Göteborg, var en av delegaterna. Han höll också,

tillsammans med Hans Kotzan från Kommunal, ett seminarium om facken som drivkraft i klimatarbetet. **Huvudbudskapet?**

– Våra medlemmar är redan mitt uppe i omställningen. Transporter är en stor fråga när vi talar om en smartare klimatspolitik, säger han.

– Och då är det viktigt att varken medlemmar eller fackföreningsrörelsen ser det som ett hot. Omställningen är i stället en chans att skapa något nytt, att göra facken relevanta igen. Samtidigt är det viktigt att det sker på ett schyst och rättvist sätt.

Ulf Jarnefjord beskriver en hållbar framtid som består av tre lika viktiga delar: ekologisk hållbarhet (för världens överlevnad), ekono-

misk hållbarhet (så att åkerier och andra företag klarar sig) och social hållbarhet (det vill säga schysta villkor för chaufförer och andra anställda). Grunden är FN:s mål att bromsa den globala uppvärmningen så att den inte överstiger två grader, helst stannar under 1,5 grader.

Själv är han lite av Transports spjutspets när det handlar om klimatmål och omställningen till ett hållbarare samhälle.

– Det kan kännas ensamt att jobba med de här frågorna, säger han. Men klimatriksdagen gav energi, där fanns en gemenskap med uppåt tusen människor som också tror att vi ska fixa det här.

VEM SOM HELST fick skriva en motion och omkring 250 motioner hade kommit in. Bland de tolv som röstades fram kan nämnas förslagen att ...

... Sverige inte bara ska minska sina koldioxidutsläpp med 10-15 procent per år, utan också ta ansvar för en rättvis fördelning av minskningen bland världens länder.

... vägfordon och arbetsmaskiner ska drivas utan fossila bränslen år 2030.

... tågtrafiken i EU samordnas så att det ska bli lättare att göra långresor med tåg.

Samtliga riksdagspartier skickade sina miljöpolitiker till den alternativa riksdagen. De fick med sig skarpa förslag som syftar till ett hållbart klimat därifrån.

FN:s klimatavtal

→ **Att temperaturen på jordklotet stiger är, enligt forskare, en effekt av att människor eldar med fossila bränslen. Alltså olja, kol och gas.**

→ **I december 2015 enades världens länder om ett nytt klimatavtal. Detta så kallade Parisavtalet är ett försök att kraftigt minska denna förbränning.**

→ **Målet är att den globala uppvärmningen ska begränsas till "klart under" två grader senast år 2020. Nettoutsläppen av växthusgaser ska vara noll under andra delen av århundradet.**

Pierre ska testa nytt sopsystem

Miljöarbetare. 250 villaägare i Helsingborg blir först att testa sophämtning bara när det behövs. Smartare soptunnor och sogubbar som är beredda att ändra rutten efter kundernas önskemål krävs för försöket.

Text och foto Lena Blomquist

Pierre Mollestam heter sogubben som tar hand om hämtningen i Maria Park från och med mitten av juni.

– Jag ska börja med att presentera och sälja in modellen, säger Mollestam som jobbat med sophämtning på kommunala NSR i åtta år. Hur rundan ska se ut lägger jag upp varje morgon.

Om det blir mer eller mindre körande med sopbilen? Om villaägarna blir nöjda med att styra sin hämtning? Om de kommer att sortera och återvinna bättre? Om det ska stinka ruttna räkskal i området? Om tekniken håller måttet? Om modellen går ut över miljöarbetarnas arbetsmiljö – eller tvärt om?

BJÖRN JACOBSSON ÄR IT-chef på bolaget och entusiasten som ligger bakom försöket med sophämtning på beställning. Han har inte svaret på någon av frågorna. Besked kommer förhoppningsvis vid de två utvärderingarna som ska göras efter

.....
”Jag tror och hoppas att kunderna kommer att sortera bättre, så att de minskar både mängden avfall och hur ofta de behöver hämtning.”

Björn Jacobsson, IT-chef på NSR

tre respektive sex månader.

– Men jag tror och hoppas att kunderna kommer att sortera bättre, så att de minskar både mängden avfall och hur ofta de behöver hämtning, säger han.

I HANS VISION ligger också att villaägarna ska betala per hämtning, men det ingår ännu inte i projektet. En annan av hans tankar är att arbetet ska bli mindre slitsamt:

– Killarna och tjejerna ska göra det de är bäst på, och det är inte att hoppa i och ur sopbilen hela arbetsdagen. De vill ha en teknik som utvecklar jobbet, och den här modellen gör att de inte måste tömma tunnor när det inte behövs.

Tom Johansen är den tredje mannen i projektet. Han är konsult och utvecklare inom avfallshantering, och ligger bakom tekniken i Maria Park-försöket.

Konsulten och utvecklaren Tom Johansen är mannen bakom tekniken i Maria Park-försöket.

I mitten av juni drar Pierre Mollestam i gång med den nya sophämtningen i Maria Park i Helsingborg.

Villaägarna ska dra i reglaget på sändaren på soptunnan när de vill ha hämtning.

– Den här mojängen är en sändare som vi sätter på sopkärllets lock, säger han och visar en dryga decimetern lång detalj som rymmer det datachip som kommunicerar med ett planeringsprogram hos miljöföretaget.

Villaägaren drar själv i reglaget med ett finger när hen vill ha tunnan tömd.

DE SOM BOR i Maria Park har två sopkärl, och i vardera tunnan sorterar de fyra olika fraktioner. Det betyder att tunnornas fack fylls med: metall, papper, tidningar, färgat glas, ofärgat glas, plast, matavfall och resten.

När det börjar bli fullt kommer fastighetsägaren alltså att meddela det och samtidigt rulla fram sina tunnor. Då ska en sopbil vara på plats inom 24 timmar.

En förutsättning för projektet är det trådlösa nätverket lora – som via nätet överför meddelandena för en betydligt lägre kostnad än de etablerade alternativen.

Och i en annan del av Helsingborg använder NRS kärl som själva talar om när det är dags att tömmas. Då handlar det om en handfull av de stora nergrävda varianter som finns på flerbostadshusens gårdar. Där mäts nivån i kärlet helt automatiskt.

Vill minska avfallet

→ **NSR ägs av sex kommuner i västra Skåne.**

→ **Bolaget verkar för att minimera mängden avfall.**

→ **Förra året hade invånarnas totala mängd hushållsavfall minskat med fem kilo per person jämfört med 2016.**

”Förhoppningsvis får rapporten i gång det förebyggande arbetet och tillbudsrapporteringen mer än i dag.”

Martin Miljeteig,
Transports centrala
arbetsmiljö-
ombudsman,

35 år...

...är medelåldern
bland kvinnor som
hämtar hushålls-
sopor. För män är
den 45 år.

”Man måste ha bra arbetskamrater och en chef som lyssnar”, säger Emelie Bergström som jobbat som renhållningsarbetare i Eskilstuna i tio år.

Så kan sopjobbet bli bättre

Miljöarbetare. Sänk tempot, bekämpa halkan och se till att sopgubbarna slutar hoppa ner från hytten. Utbilda cheferna i konfliktlösning och inflytande. Forskare har några handfasta förslag efter att ha granskat arbetsmiljön i sophämningsbranschen.

Text och foto **Lena Blomquist**

– Den var inte lika alarmerande som vi trodde. Vi blev också förvånade över att så många var kvar i yrket när de hade fyllt 60, säger Mikael Forsman, professor i ergonomi vid Karolinska institutet.

– Ja, de flesta hänger i om de trivs, kommenterar Emelie Bergström, renhållningsarbetare i Eskilstuna sedan tio år.

Själv har hon ont i ryggen och knäna. Axlarna har blivit lite bättre på sistone.

TVÅ MILJONER TON mat- och restavfall samlas in under ett år. Cirka 2 000 sopgubbar gör jobbet. Forskningen om deras arbetsmiljö påbörjades för nästan fem år sedan.

I maj har Transportfackens yrkes- och arbetsmiljönämnd (Tya) sam-

manställt och publicerat resultatet från forskarna.

– Vi har fått en faktabas om hur det ser ut och en lista med förslag, berättar Petter Loblinder, projektledare på Tya. Nu är det parternas ansvar att gå vidare. Vi hoppas att Tya får göra flera arbetsmiljöprojekt utifrån idéerna.

EN FJÄRDEDEL AV sopgubbarna har varit med om en olycka det senaste året. Den vanligaste olyckan är att han eller hon faller på hala golv eller snö och is.

Sju forskarförslag

Forskarnas förslag för bättre arbetsmiljö inom sophämtning:

- **Sänk tempot.**
- **Förebygg halkolyckor.**
- **Arbetare: Hoppa inte ner från hytten.**
- **Företag: Köp fordon med lågt insteg.**
- **Variera arbetsuppgifterna.**
- **Utbilda cheferna i ledarskap.**
- **Ordna sociala aktiviteter.**

Källa: Sophämtarnas arbetsmiljö – allas ansvar, utgiven av Tya.

När det gäller belastning bedömer forskarna att yrket inte är alarmerande – men värre jämfört med befolkningen i stort. Så här ser yrkeskårens besvär ut:

- 62 procent har problem med ländryggen.
- 60 procent har problem med skuldrorna.
- 49 procent har nackproblem.
- 44 procent har problem med händer och handleder.

Siffrorna kommer från en enkät som gick ut till samtliga miljöarbetare som hämtar hushållsavfall. 66 procent svarade, och då räknas resultatet som säkert.

I PROJEKTET INGICK också faktiska mätningarna av sopgubbar i aktion. Efter dem konstaterar forskarna att pulsen ligger under gränsvärdet och att vridningar och andra arbetsrörelser inte är alarmerande. De konstaterade att rygg, höfter, knän och fötter utsätts för stor belastning när arbetarna hoppar ut ur hytten.

Rekommendationen blir att gå baklänges ut från förarhytten. – De flesta är redan duktiga på att använda trappsteget, säger Emelie Bergström i Eskilstuna.

Ett annat förslag i rapporten är att kommunerna som beställer

sophämtningen, fastighetsägarna, miljöföretagen, arbetsgivarnas organisation och Transport ska komma överens om en branschnorm. Helt enkelt en överenskommelse om hur bilar ska vara utrustade, sopkärnen utformade och hämtställena planerade.

– Visst skulle det vara värdefullt att ha en norm att luta sig mot, säger Jan Arvidsson, arbetsmiljöexpert på Transportföretagen.

FORSKARNA HITTAR OCKSÅ ett samband mellan chefer som inte lyssnar, berömmar, ger inflytande eller löser konflikter – och olyckor samt problem i leder och muskler hos de anställda.

– Det är sant. Man måste ha bra arbetskamrater och en chef som lyssnar, säger Emelie Bergström.

Martin Miljeteig är Transports centrala arbetsmiljöombudsman, och han är glad att rapporten har kommit.

– Vår erfarenhet är att det här är en bransch med många tillbud och olyckor och mycket förslitnings- och belastningsskador. Förhoppningsvis får rapporten i gång det förebyggande arbetet och tillbudsrapporteringen mer än i dag. Då kan vi också få mer statistik på hur det ser ut.

Fel lön dyrt för Värmlandsåkeri

Åkeri. Harlings åkeri i Värmland ska betala drygt 365 000 kronor i lön, semesterersättning och skadestånd till en chaufför. Företaget dök inte upp till Arbetsdomstolens förhandling i april och nu har domen vunnit laga kraft.

Text Jan Lindkvist

Chauffören var bara anställd på Harlings åkeri i lite mer än ett år, men hann ändå jobba stora mängder overtid. Fast någon ob- eller overtidsersättning fick han aldrig.

Transport kopplades in. Förhandlingarna blev resultatlösa och förbundet skickade en stämning till Arbetsdomstolen (AD).

DEN MUNTliga FÖRBEREDANDE förhandlingen hölls den 10 april. Men företaget kom aldrig. Rätten valde då att meddela så kallad tredsdom.

Förutom ersättningen till föraren dömdes bolaget att betala 100 000 kronor i skadestånd till Transport, för brott mot kollektivavtalet. Plus rättegångskostnader på närmare 88 000 kronor. På alla belopp tillkommer ränta.

Efter utslaget hade Harlings åkeri en månad på sig att överklaga. Fristen löpte ut den 11 maj, utan att någon överklagan kommit in till AD.

Däremot bytte bolaget företrädare den 9 maj, enligt Bolagsverket. Bolagsordningen ändrades också, så att företaget inte längre behöver ha revisor. Den revisor som tidigare fanns lämnade bolaget på egen begäran i slutet av mars.

MIKAEL LADMAN, OMBUDSMAN på Transport i Karlstad, har lagt ner mycket tid på att hjälpa chauffören.

– Vi har postat ett betalningskrav. Jag hoppas verkligen att medlemmen får sina pengar. Tyvärr har det varit många turer kring Harlings åkeri.

SEDAN ETT PAR veckor är Thomas Strömberg ny formell företrädare för Harlings åkeri. Han är bosatt i Göteborgstrakten, men har ingen telefon registrerad på sig. Transportarbetaren har inte lyckats komma i kontakt med Strömberg.

Vi har också försökt nå åkeriet på de nummer som finns registrerade, utan att lyckas.

David Ericsson

Moderata kommunister

Alla kanske inte känner till det, men det finns faktiskt moderata kommunister. En bekant meddelade på nätet att han, som kommunist, tänker rösta på Moderaterna. Han hade tappat förtroendet för riksdagspartierna och röstar bara för en fråga: nej till höghastighetstågen.

Förvånad och en smula förtvivlad undrade jag hur det i så fall blir med arbetsrätten som Moderaterna vill "reformera" och marknadshyrorna man vill införa?

Då dök det upp andra kommunister på nättråden som försvarade bekantingen. En hävdade till och med att många andra "besvikna" kommunister tidigare röstat på Moderaterna. Kanske i förbittring över att sossarna inte genast velat införa "proletariatets diktatur"?

Se där, en ny moderat väljargrupp!

Man kan nog säga att det här valet kommer att bli kverulanternas val. Beroende på politiskt läger vill partierna *inte* ha någon invandring. *Inte* någon miljövård genom sådant som minskat flygande och så vidare.

Det blir ett ickeval där folk känner sig kränkta eller missförstådda på det ena eller andra viset och proteströstar därefter.

DET PARTI SOM till stor del dominerar debatten är de "kränkta" nationalisternas parti, Sverigedemokraterna. Jimmie Åkesson deklarerar själv att de är "socialkonservativa". Vad det betyder i praktiken är väl inte helt klart. Men förmodligen att de står en bit till höger om Moderaterna. De röstar också oftast med Alliansen i riksdagen och mot sådant som att kräva kollektivavtal vid offentlig upphandling.

Utåt sett är invandringen deras huvudfråga. Men jag tror egentligen inte de bryr sig så mycket om ifall folk flyttar hit eller dit. Den lönedumpande delen av arbetskraftsinvandringen struntar de ju i. De använder mest frågan som en hävstång för att genomföra en stockkonservativ politik.

POLITIK ÄR ATT vilja, sägs det. Men vilja vadå? Vem skulle köra bussarna, baka pizzorna, jobba i vården och köra taxi om inte invandrarna fanns? Och alla har kommit hit någon gång. Ändå är den hetaste politiska frågan att inga nya får komma.

Det smärtar mig lite att säga det, men det parti som faktiskt verkar ha mest politik just nu är – Miljöpartiet. Trots att de är politiska idioter i frågor som friskolorna, är de på banan i andra. Som minskat flygande, jämlika lastbilsskatter, bidrag till solpaneler, elfordon och så vidare.

Med omsorgen om människornas värde, rättigheter och klimatet borde vänsterblocket ändå ha en god chans i valet. Inte kverulanterna och de "kränkta" partier.

Toppen & botten

↑ **Moderaternas: "Lika för alla". Bra, då kan vd:arna börja dela med sig av sina miljardinkomster!**

↓ **Moderaternas nya slogan – lika trovärdig som ett Nigeria-brev.**

David Ericsson är författare och lastbilschaufför.

37 000 smet från bensinnotan

Bensinmack. Förra året smet 37 000 bilister från notan på landets omkring 1100 privatägda bensinstationer. Det är en minskning jämfört med tidigare år. Men svinnet äter ändå upp en betydande del av mackarnas vinst.

Marginalerna på drivmedel är små. Så små att branschorganisationen Svensk bensinhandel beräknar att macken tjänar mer på att sälja en kopp kaffe än en full tank bensin eller diesel.

Den marginella vinsten gör stationerna extremt känsliga för smitningar. I snitt motsvarar förlusten förra året närmare 20 000 kronor per station, en summa som i sin tur utgör nästan en sjättedel av normalmackens årliga vinst.

JL

Visste du att Tomas Eneroth...

... är 52 år, gift, har en son och bor i Växjö.

... är en inbiten fan av fotbollslaget Öster och har säsongskort till lagets hemmamatcher.

... har suttit i riksdagen sedan 1994.

... har en fru som älskar AIK och har en brödrost på frukostbordet som bränner in lagets klubbmärke på brödet.

... blev medlem i Socialdemokraterna/SSU den 1 oktober 1982, då han var 16 år.

... spelar trumpet och deltar i Kosta musikkårs konserter.

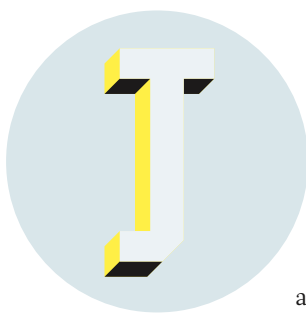
... kommer från en musikerfamilj, hans bror, far, farfar och farfars far var/är musiker.

"Mina drivkrafter i politiken är lust och ilska", säger infrastrukturminister Tomas Eneroth.

Ministern knackar på

**En valarbetare har landat.
Transportarbetaren följde infra-
strukturminister Tomas Eneroth
på besök i Blekinge.**

Text och foto **CALLE VON SCHEELE**

Jag åker runt i landet och berättar om allt bra vi gör, säger han. Solen har vridit upp värmen på högsta volym. På den stora asfaltsplanen utanför Sandahls åkeri i Olofström dallrar luften av hetta. Promenaden från parkeringen några meter framför kontorsbyggnaden till entrén framkallar svettddroppar i pannan.

Lokalpress och vd:n Micael Olsson väntar på ministerbesöket.

– Jag hade tur som blev infrastrukturminister när vi har högkonjunktur, det finns pengar och vi kan göra en hel del, säger Tomas Eneroth strax efter att han anlänt med sitt följe från departementet och ett par lokala socialdemokrater.

Trots sommarvärmen bär han mörk kostym. I bakfickan har han dagens agenda: Han tänker övertyga branschfolket om att en socialdemokratisk regering är bäst för transportnäringen. Han har en

lista över vad regeringen gjort på området.

Den upprepar han om och om igen.

Han säger att regeringen ska satsa 700 miljarder på infrastrukturinvesteringar de närmaste tio åren, vilket är 100 miljarder mer än vad allianspartierna vill satsa.

Han tar upp hur regelverket för brott mot cabotage och mot kör- och vilotiderna har skärpts för att komma åt oseriösa åkerier.

Han poängterar hur 400 poliser ska utbildas i kontroll av cabotage och att klampningen av fordon utökats till 36 timmar.

Och han ger den tidigare alliansregeringen flera kängor, som när bristerna i väghöjningen diskuteras.

– Vi hade tidigare en regering som struntade i att investera i vägar och i synnerhet järnvägar. Den regeringen tyckte att det var viktigare att sänka skatterna, säger Tomas Eneroth.

Åkeriets vd Micael Olsson har hälsat ministern välkommen. Verksamheten är

i full gång. Ingen av de fem dragbilarna eller 40 fjärrekipagen står parkerade på den stora asfaltsplanen.

När infrastrukturminister Tomas Eneroth vill veta vilka krav åkeriet har på honom och andra politiker skrader Micael Olsson inte orden.

– Vinterväghållningen är en katastrof. Om du har lika glashalt på ditt kontorsrum som det är på vissa vägar vintertid får du inte gå in i rummet. Våra chaufförer kör på det väglaget.

MINISTERN HAR TUR denna dag. Samma morgon har ett pressmedelande skickats ut från näringsdepartementet, som gett Trafikverket uppdraget att skyndsamt utvärdera snöröjningen av vägar och järnvägar den gångna vintern.

Det berättar Eneroth om och lägger till regeringens beslut att alla tunga fordon, även utländska långtradare, måste köra med vinterdäck på alla hjul nästa vinter.

Men Micael Olsson är inte nöjd. Hur svårt kan det vara? Alla som håller ett öga

Sandahls vd Micael Olsson ser på när Tomas Eneroth skämtar med kommunalråd Sara Rudolfsson (S), men ministern vill inte avslöja om Sydostlänken finns med i regeringens kommande järnvägssatsning.

på väderrapporterna vintetid vet när snö ska vräka ner.

– Jag har själv hållit på med snöröjning. Vi använde stora hjullastare för att hålla vägarna fria, berättar han.

UTANFÖR FÖNSTRET HAR chauffören Jens Svensson kört fram sin lastbil. Han har med sig bildelar från Volvo i Olofström och ska leverera dem till hamnen i Karlshamn. Han tänker erbjuda Tomas Eneroth skjuts in till stan som är nästa stopp på ministerns turné.

Sällskapet på Sandahls åkeri rör sig ut till asfaltsplanen. De lokala journalistererna gör intervjuer i solskenet. Radio P4 Blekinge sänder direkt.

I solen står vd Micael Olsson. Förutom vinterväghållningen är bristen på rastplatser en avgörande fråga. Hur ska chaufförerna kunna hålla kör- och vilotider om de inte kan stanna? Men han tycker inte att ministern presenterat något svar som gjort honom riktigt nöjd.

– Nja, de jobbar med frågorna. Men det är valår. Ja, så är det.

En bit längre bort väntar Jens Svensson tålmodigt på sin passagerare. Jo, dåligt underhållna vägar känner han till. Han nickar åt asfalten utanför grindarna. Riksväg 15 är en av alla de vägsträckor som inte håller måttet.

– Mellan Lönsboda och Osby är vägen som smalast och egentligen inte kvalificerad för tung trafik, säger Jens Svensson.

Men när han en stund senare styr sitt tunga ekipage ut på riksväg 15 är passagerarplatsen tom. Säkerhetsreglerna för ministrar sätter stopp för en åktur. Tomas Eneroth och hans följe kör efter i vanliga personbilar mot ett torgmöte i Karlshamn.

TOMAS ENEROTH ÄR inte långt hemifrån. Han växte upp i småländska Kosta, som ligger nio mil bort. Där i glasriket väcktes hans politiska engagemang. Kompisen Karl-Petter Thorwaldsson värvade honom till SSU.

De båda kamraterna jobbade både fackligt och politiskt tillsammans.

Chaufför Jens Svensson har jobbat 17 år på åkeriet och trivs. Sandahls åkeri har Transports utmärkelse "Schysta villkor". När det är dags att åka måste Tomas Eneroth kliva ur hytten.

I ungdomen var de anställda på Autolivs dåvarande fabrik i Växjö. Tomas var huvudskyddsombud och Karl-Petter satt i klubbstyrelsen för IF Metall.

– Visst är det väldigt roligt att vi båda, från ett brukssamhälle med 800 invånare, nu sitter i Socialdemokraternas ledning. Han är LO-ordförande och jag infrastrukturminister.

På torget i Karlshamn vajar en röd vepa med Socialdemokraternas ros. Här får Tomas Eneroth nytta av sin talang att kunna ta folk. Han delar ut valinformation till förbipasserande och tar en pratstund med den som vill.

Jonas Brandt är en av dem som stannar upp och har ett långt samtal med Eneroth. Som arbetslös 59-åring har han svårt att få nytt jobb.

– Regeringen borde höja ersättningen för oss arbetslösa. Ministern sa att det gjorde regeringen för två år sedan, men det duger inte. Priserna går upp hela tiden. Nu har pensionärerna fått rätt mycket. Det tycker jag är rätt, men även vi arbetslösa behöver får det bättre.

STATSVETARE HAR VITTNAT om att Tomas Eneroth har ett starkt förtroende i partiet, men har tackat nej till frågan om att bli partiledare. I medierna har han ofta beskrivits som en förhandlare med bra kontakter i andra partier. När det är dags för presskonferens om uppgörelser och rampljus överlåter han gärna den delen till kolleger, enligt dessa skrivelser.

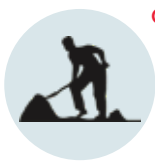
Tomas Eneroth har en halv dag kvar i Blekinge när han tar lunch på arbetarkommunens expedition ett stenkast från rådhuset vid torget.

I stadens kommunfullmäktige är Socialdemokraterna största parti. Liksom på många andra orter i landet har Sverigedemokraterna tagit plats i den beslutande församlingen.

I Transport och i hela LO ökar stödet för Sverigedemokraterna (SD) bland medlemmarna. Var femte LO-medlem säger sig sympatisera med partiet.

”Sverigedemokraternas statsministerkandidat är inte Jimmy Åkesson utan moderatledaren Ulf Kristensson.”

Ministern i korthet

Om det undermåliga vägunderhållet:

– Det kommer att ta tid innan det blir bättre eftersom vägnätet och järnvägen är så nedslitet.

Om bristen på rastplatser:

– Chaufförerna ska ha möjlighet till rast och vila. Och det ska vara tryggt för den som kör. Ansvaret för fler rast- och ställplatser måste delas mellan staten, kommunerna och branschen.

Men blir det fler rastplatser?

– Ja, och det är absolut nödvändigt.

Om snabbtåg:

– Det är fullt på järnvägsspåren. Folk vill åka mer tåg och vi behöver skicka mer gods på tåg. Därför har regeringen sagt att vi ska bygga stambanor för höghastighetståg.

Men vad gör ni om självkörande bilar kommer och ändrar förutsättningarna för persontransporterna?

– Med de kapacitetsproblem som vi har i dag tror jag ändå att resandet kommer att fortsätta vara högt. Det skulle vara farligt om man avstår investeringar med hänvisningar till nästa tekniskifte.

Tomas Eneroth är orolig över hur medlemmar överger arbetarrörelsens värderingar. Han hävdar att SD är ett högerparti som vill ta armkrok med moderaterna.

– Sverigedemokraternas statsministerkandidat är inte Jimmy Åkesson utan moderatledaren Ulf Kristensson.

BAKOM STÖDET FÖR SD från transportarbetare finns antagligen missnöje över bristande trygghet, oro för pensionerna och en vardag med utländsk konkurrens och lönedumpning på vägarna. Tomas Eneroth funderar över hur det har kunnat bli så:

– Väldigt många tror att politik inte spelar någon roll. Det spelar ingen roll om jag röstar på Socialdemokraterna eller Moderaterna. Därför röstar jag på ett annat alternativ.

Hans säger också:

– Det missnöje som gror är en följd av att politiken inte klarat av att stärka tryggheten. Tvärtom har politiken ökat de regionala klyftorna, ökat klyftorna mellan den som har jobb och den som inte har jobb, ökat otryggheten på arbetsmarknaden.

– Men man är naiv om man som

LO-medlem tror att ens liv blir bättre av partier som brutalt vill sänka skatterna och skära sönder våra trygghetssystem och därtill vill försämra anställningstryggheten. Det är ett av skälen till varför jag vill åka runt så mycket som möjligt i denna valrörelse.

Efter lunchen besöker ministern Netport science park, en modern uppfinnarverkstad i digital miljö där 32 företag samlats för att bland annat satsa på intelligenta transportsystem.

PÅ KVÄLLEN ÄR det dags för dörrknackning i bostadsområdet på Prästslätten strax utanför Karlshamns centrum.

Många dörrar förblir stängda när ministern ringer på, men när han träffar på Ebbe och Hanna Mattsson blir han stående länge i dörröppningen. De är Karlshamns kommunalråd Per-Ola Mattssons gamla föräldrar och trogna socialdemokrater.

90-årige Ebbe är missnöjd över att skillnaderna mellan S och M är så liten. Annat var det förr när det var en avgrund

”Man är naiv om man som LO-medlem tror att ens liv blir bättre av partier som brutalt vill sänka skatterna och skära sönder våra trygghetssystem.”

mellan dem. Jag kallar fortfarande moderaterna för högern, förklarar Ebbe.

Då ringer ministerns pressekreterare Karin Boman Röding. Han måste till bilen för transport till flygplatsen. Tomas Eneroth avslutar samtalet under någon minut, utan att det skymtar fram ett uns av stress. När han tagit adjö av de två trogna väljarna och ytterdörren stängts slår han på högsta fart och tar trappan med ett par språng. Ordinarie flyg från Ronneby väntar inte ens på en minister med ansvar för transporter i landet.

När Tomas Eneroth knackar dörr på kvällen stöter han på Hanna och Ebbe Mattsson, 89 och 90 år. Ebbe tycker att skillnaden mellan Socialdemokraterna och Moderaterna är för liten numera.

KAMERAÖVERVAKAD PÅ JOBBET? DET HÄR GÄLLER

Ett hot mot din integritet? Eller säkerheten som bevisar att du har gjort rätt? Kameraövervakning på jobbet är en balansgång. I sommar kommer en ny lag – som ger chefen rätt att sätta upp en kamera utan att fråga Datainspektionen om lov.

Text Lena Blomquist Illustration Mattias Käll

1 Ny lag på gång...

Om besluten går regeringens väg kommer det inte längre att krävas tillstånd för att bevaka till exempel butiker och köpcentrum med kamera. Det berör i högsta grad dig som jobbar med bevakning och på bensinmack. Endast myndigheter och andra som ägnar sig åt allmän verksamhet som skolor, sjukvård och kollektivtrafik kommer att tvingas söka tillstånd. Då krävs ett yttrande från skyddsombud eller skyddskommittén på arbetsplatsen.

2 ... som kräver mbl-förhandlingar

Men när det gäller kameror på arbetsplatser som till exempel lager och termi-

naler ska det inte behövas något tillstånd alls. Däremot finns det ett påpekande i lagförslaget: Kamerabevakning ska förhandlas enligt medbestämmandelagen (mbl). Lagstiftarna hänvisar till mbl och de paragrafer som slår fast att viktigare förändring av arbets- eller anställningsförhållandena kräver förhandlingar med facket. Planen är att lagen börjar gälla den 1 augusti i år.

3 Starka skäl

Både nu och med en ny lag ska det göras en avvägning mellan de anställdas rätt till integritet – och arbetsgivarens skäl att sätta upp en kamera. Det blir Datainspektionen som sköter tillsynen, även på platser där

det inte krävs tillstånd för att filma. Så du kan anmäla till den myndigheten om du tycker att kameran har satts upp i strid mot reglerna.

4 Inga dolda kameror

Att filma utan att informera om det är olagligt (utom i vissa undantagsfall som till exempel har med myndigheter och särskilt allvarliga brott att göra). Du kan anmäla din arbetsgivare till polisen om du upptäcker en dold kamera.

5 Filma inifrån bilen är ok

Vindrutekameror, dashcams på svengelska, kräver inget tillstånd. Du får alltså tillfälligt montera en kamera och filma vad som händer i trafiken, det har redan tidigare avgjorts i Högsta förvaltningsdomstolen. Backkameror är helt undantagna tillståndskrav.

6 Inuti fordonet går också bra

Många taxibilar är utrustade med övervakningskameror, vilket blev tillåtet efter en dom för drygt tio år sedan. Taxiåkerierna har hittills fått söka tillstånd, och antalet rån mot taxiförare minskade drastiskt när kamerorna blev vanliga. I den nya lagen nämns inget om taxibilar. Tolkningen blir att kamerorna får sitta kvar och nya kan monteras utan att någon myndighet tillfrågas.

7 Fartkameror då? Fortfarande lagligt

Fartkameror är också helt ok, även med den nya lagen. Inget tillstånd behövs eftersom lagstiftarna anser att intresset av brottsbekämpningen väger tyngre än trafikanternas personliga integritet. Trafikverket får också fortsätta med vissa typer av kamerabevakning, till exempel för att ta ut trängselskatt.

Experten

Martin Miljeteig är central ombudsman med ansvar för arbetsmiljö på Transport.

Vad tycker Transport om kameraövervakning på jobbet?

– Den ska vara till för att skydda anställda. Arbetsgivaren ska kunna använda kameror för att avslöja yttre brottslighet, men inte för att övervaka de anställda och hur de jobbar.

I vilka situationer är det en nackdel med kameror på en arbetsplats?

– När arbetsgivare glider på ändamålet för övervakningen och använder den mot anställda.

När kan det vara en fördel för den anställda?

– Kopplat till ett bärbart larm kan kamerainspelningen vara ett stöd som förhindrar hot och våld mot våra medlemmar på jobbet.

Vad ska en Transport-medlem göra för att slippa filmning?

– Vänd dig till facket om du tycker att arbetsgivaren, trots mbl-förhandlingar och en risk- och konsekvensanalys, har satt upp kameror som avviker från ändamålet. Ta kontakt med din Transportavdelning med en gång.

Och vad tycker du om att lagstiftarna i och med nya lagen ändrar begreppet kameraövervakning till kamerabevakning?

– Det förstår jag inte syftet med ... det handlar fortfarande om övervakning av arbetsplatser.

”Vänd dig till facket om du tycker att arbetsgivaren har satt upp kameror som avviker från ändamålet.”

Transport lämnar få fall till Rättsskyddet

Fackens juridiska byrå driver allt fler fall där Försäkringskassan dragit in sjukpenning för medlemmar. Men Transport går mot strömmen. Förra året anlätade förbundet LO-TCO Rättsskydd i sju ärenden, bara ett gällde sjukpenning.

Text Justina Öster

I förra Transportarbetaren riktar enhetschef Robert Sjunnebo vid LO-TCO Rättsskydd skarp kritik mot Försäkringskassan, som man anser tillämpar reglerna alltför strikt. Följden blir att sjuka och arbetsskadade efter sex månader blir av med sin sjukpenning och uppmanas söka enklare jobb på den vanliga arbetsmarknaden.

– Men Transport har inte fått in några nya fall där Försäkringskassan nekat medlemmar sjukpenning. Jag har väntat på att det skulle komma in en ”skrälldus”, men det har det inte gjort, säger Sture Thorsell, försäkringsansvarig på förbundet.

I dagsläget har Transport ett äldre ärende som handlar om sjukpenning och livränta hos LO-TCO Rättsskydd. Andra fackförbund står för de 755 ärenden som kom in förra året.

DET ÄR INTE givet att alla medlemmar som begär rättshjälp får det beviljat. Hos Transport regleras det i stadgarna. Medlemmar kan få stöd att hävda sina intressen gentemot arbetsgivare eller hjälp om de till följd av sin yrkesutövning eller sitt medlemskap hamnar i ”rättsliga åtgärder som kan föra till rättegång”.

De som vill ha rättshjälp ska vända sig till avdelningsstyrelsen i den lokalavdelning de tillhör. Är alla handlingar på plats och styrelsen säger ja, går frågan vidare till Transports juridiska kommitté. I den sitter förbundets ordförande och avtalssekreterare samt Sture Thorsell, som förbereder ärendena innan kommittén fattar beslut.

Vad krävs för en medlem ska få rättshjälp i ett sjukpenningärende?

– Att det finns medicinska underlag med läkarintyg och så vidare. Vi gör en bedömning i varje enskilt fall utifrån det

Fler ärenden i fjol

2017 fick LO-TCO Rättsskydd in totalt 755 ärenden som handlade om sjukförsäkring, flertalet om sjukersättning och sjukpenning. En ökning med 76 procent jämfört med året före.

Under 2017 hade de stora förbunden Kommunal och IF Metall flest ärenden, 163 respektive 84 rättsfall. Seko begärde juristbyråns hjälp att driva 22 fall. GS 36 och Handels totalt 74 ärenden.

underlag vi får in och tittar på Försäkringskassans motivering i sitt beslut, säger han.

– Håller vi inte med kassan skickar vi upp fallet för bedömning hos Rättsskyddet. Anser byrån att vi bör driva det vidare så får den göra det. Det måste finnas en rimlig grund för det.

Han konstaterar att inflödet av ärenden från avdelningarna inte är särskilt stort.

Transportarbetarens kontakter med ett antal avdelningar visar dock att många regionala skyddsombud ägnar allt mer tid åt att hjälpa medlemmar som fått sin sjukpenning indragen och hänvisas till arbetsförmedlingen.

En del regionala skyddsombud känner uppgivenhet, eftersom det är så svårt att ”få rätt” mot Försäkringskassan, och någon tycker det är svårt att förmå Transport att driva ärenden genom juristbyrån.

Det tillbakavisas av Sture Thorsell. Han uppfattar heller inte att avdelningarna är ”för dåliga” på att skicka ärenden vidare till förbundet.

– Jag tror problemet är att medlemmarna inte hör av sig till sina avdelningar eller kommer in i sista minuten. Då kan det vara för sent eftersom kassan har så snäva tidsramar när det gäller att bedöma arbetsförmågan.

Vad skiljer då Transports medlemmar från andra?

– Ingen aning. Vad vi vet är att många som drabbas av en sjukdom eller skada på arbetet biter ihop och jobbar på tills de faller ihop.

– Samtidigt klagar de inte över hälsan eller går till doktorn. Det ligger medlemmarna i fatet senare, att de inte har tillräcklig dokumentation över sina besvär i journaler och läkarintyg.

Sture Thorsell uppmanar medlemmarna att göra precis tvärtom:

– Bit inte ihop! Kontakta din avdelning. Det är lättare att få hjälp om du kommer i tid. Rättshjälpens börjar redan på avdelningen hos regionala skyddsombudet som ger rådgivning och stöd.

FOTO: ANDERS EKUND

Pia Palm tänker inte ge upp. Med tre väntande operationer sätter hon sitt hopp till kammarrätten som är nästa instans att pröva Försäkringskassans indragna ersättning.

Vilket jobb ska Pia kunna klara av?

Ständig värk i händerna och andra delar av kroppen, grava sömnstörningar, alltid infektionskänslig, artros i båda knäna och höfterna och ångest. Men enligt förvaltningsrätten kan Pia Palm skaffa sig ett jobb.

Text Lena Blomquist

LO-TCO Rättsskydd hjälper henne att överklaga domen.

– Jag har kvar min tjänst på macken, säger hon. Men det finns inget jobb där eller någon annanstans som jag klarar. Och ingen arbetsgivare som vill ha mig.

Transportmedlemmen Pia Palm, från Ockelbo, arbetade senast 2014. Försäkringskassan ger henne inte längre rätt till sjukpenning eller sjukersättning. Trots en omfattande utredning med intyg från olika läkare hänvisar kassan henne arbetsförmedlingen.

Förvaltningsrätten i Falun ger Försäkringskassan rätt på alla punkter. Hon kan skaffa sig ett sittande arbete som ”inte ställer krav på god finmotorik”.

– Domen ska överklagas, säger Tom Aspengren, jurist på LO-TCO Rättsskydd och den som för Pia Palms och Transports talan i ärendet.

– Den stora frågan är – vad ska hon göra för jobb?

HAN BESKRIVER HUR bensinmacken där Pia Palm är anställd har försökt hjälpa till genom att plocka bort moment som hon inte klarar. Men det fungerar ändå inte att jobba där.

– Och inte mycket talar för att hon skulle kunna ta ett annat jobb.

Tom Aspengren efterlyser en beskrivning av det jobb från Försäkringskassan. I så fall hade han kunnat undersöka det yrket eller arbetet och sedan redovisat om och hur Pia Palm skulle kunna sköta det.

– Som det är nu är det oerhört svårt att försvara sig när både kassan och domstolen hävdar att hon ska kunna skaffa ett arbete och jobba 100 procent.

Cecilia Udin, nationell samordnare för sjukförsäkringen på Försäkringskassan, har kommenterat fallet i tidningen Arbetarbladet:

– Jag skulle gå till arbetsgivaren och ta en diskussion om hur man kan lösa situationen så att hon kan vara kvar på sitt arbete. Det är inte Försäkringskassans ansvar att peka ut ett arbete.

Både Försäkringskassan och LO-TCO Rättsskydd väntar på två kommande domar i Högsta förvaltningsdomstolen. Frågan är även i de fallen vad det är för slags jobb som Försäkringskassan hänvisar till när personer nekas ersättning.

”Bit inte ihop! Kontakta din avdelning. Det är lättare att få hjälp om du kommer i tid.”

Sture Thorsell, försäkringsansvarig på Transport

En natt i tunnel- banan

Mathias har blivit tv-kändis. I sju säsonger har Kanal 5 följt ordningsvakter i tunnelbanan. När serien sänds möter de mycket större förståelse för sitt ibland våldsamma jobb.

Text och foto CALLE VON SCHEELE

Nokas vita bevakningsbil svänger ut från garaget i Liljeholmen för ännu ett kvälls- och nattpass på tio timmar. Efter några minuter parkerar den vid Gullmarsplans t-banestation med nosen riktad ut mot körbanan.

NATTENS RADARPAR, MATHIAS och Ares, ska snabbt kunna kasta sig i bilen och köra i väg om larmet går. Denna fredag, dagen efter Kristi himmelsfärdsdag, jobbar de som mobilt bilburet team i södra Stockholm.

De kliver ur bilen och går in i stationsbyggnaden.

– Det är fredag och soligt. Eftersom det var helgdag i går blir det nog lite lugnare i kväll, men en del fylla möter vi förmodligen, säger Mathias, som är fullt utrustad med skyddsväst, batong och kommunikationsradio.

Till säkerheten hör också att de två inte vill ha sina efternamn publicerade i tidningen.

I kväll genomför han ett vanligt arbets-

Tunnelbane-fakta

→ Stockholms tunnelbana har 100 stationer.

→ Drygt en miljon personer kliver på ett tunnelbanetåg varje dag.

→ Flest trafikanter kliver av eller på vid tre innerstadsstationer: T-centralen, Slussen och Fridhemsplan. Fyra kommer Gullmarsplan i söderförort med 40 000 passagerare.

→ Fredagar och lördagar går tågen hela natten. Övriga vardagar och söndagar slutar trafiken vid ettiden på natten.

→ Samtliga avsnitt från alla sju säsonger av *Tunnelbanan* går att hitta på adressen dplay.se.

pass, utan någotamerateam från Kanal 5 i släptåg.

– Det har varit roligt att medverka, men jag känner mig övervakad på ett sätt som

jag inte är van vid. Ändå har vi bevakningskameror överallt där vi jobbar. Det är så påtagligt med en stor tv-kamera i nacken och någon som ställer frågor om allt man gör.

Mathias och Ares går igenom biljetthal-len och möter ett par kollegor just utanför spärrarna. De byter några ord om läget. Då kommer en stationsvärd fram och ber om hjälp. En trappa upp på bussterminalen sitter en äldre man och kallar busschaufförer för pedofiler. Mannen är arg.

De båda ordningsvakterna följer med till bänken där mannen sitter och väntar på bussen. Ares ber honom lämna platsen. Han sitter kvar med argumentet att han är lugn.

När Ares har uppmanat honom tre gånger att lämna området får mannen ett ultimatum. Antingen går han frivilligt eller med hjälp av ordningsvakterna. Han sitter kvar.

MATHIAS OCH ARES tar honom vant i var sin arm och reser honom upp. Mannen leds ut från området. Flera gånger hörs ordningsvakterna uppmana mannen att slappna av.

– Han stretade emot lite, men vi vill inte ta i för hårt när det är en äldre man, säger Mathias efteråt.

Just den här situationen kunde vara hämtad från tv-serien *Tunnelbanan* i Kanal 5. Under de sju säsongerna är förmodligen den vanligaste scenen avlägsningar.

Ofta är personen berusad eller drog-påverkad när ordningsvakterna ingriper. Ibland bara vinglig, men oftare aggressiv. I ett avsnitt plockar ordningsvakterna av den omhändertagne missbrukaren ett skjutvapen.

Mathias och Ares ingripande är där-
emot odramatiskt.

Är ni alltid två när ni leder ut en person?

– Ja, vi försöker alltid vara två, oavsett vad vi gör. Då kan vi använda mindre våld och kan hjälpa varandra på ett bra och säkert sätt, säger Mathias.

I ett av de senare avsnitten i tv-serien är han med om en märklig händelse i Farsta centrum. En påverkad och aggressiv man har ramlat, skadat benet och blir hämtad av ambulans. Trots att sjukvårds-personalen vänligt hjälper mannen börjar han bråka i ambulansen. Mathias får föra ut honom från baren och låta polis köra honom till en fyllecell i stället för sjukhus.

Vägen till tv-kändis började en ledig dag.

– Ja, då passade våra chefer på att säga till min kollega att de ville ha med oss i serien. Han ringde mig och sa ”nu får vi gå med på det här”.

"Jag bor i en liten by. När jag har varit med i ett avsnitt av *Tunnelbanan* och möter föräldrar i fotbollsklubben eller på dagis får jag kommentarer", berättar Mathias och konstaterar att genomslaget för tv-serien är stort.

Den äldre mannen är arg, skriker pedofil åt busschaufförer som stannar vid Gullmarsplan och vägrar lämna bussterminalen. Mathias och Ares avlägsnar honom från platsen.

Hur går det till när man spelar in avsnitt?

– Många tror att vi gör iscensatta saker, men så är det inte. Två personer från tv-teamet följer med oss med en kamera och filmar och skriver ner vad som händer.

TV-SERIEN HAR ÖKAT förståelsen för ordningsvakternas arbete. Ofta uppmärksammar allmänheten dem enbart när de gör ett dramatiskt ingripande och behöver använda våld, kanske sätta handfängsel på en stökig person. I tv-serien får tittaren följa hela ingripandet, höra dialogen med den omhändertagne och se allt tålamod och även medkänsla som vakterna visar.

– Under tiden tv-serien sänds har folk fått mer förståelse och en bättre bild av vårt jobb. De ser att vi gör det vi ska, inte

några saker för att djävlans med någon.

Kvällens andra larm gäller Bandhagens tunnelbanestation. En berusad man uppehåller sig på perrongen. Mathias och Ares går till bilen och kör i väg.

– Mannen har nog åkt vidare innan vi hinner fram, säger Mathias medan Ares styr bilen mot Bandhagen.

Den glider in på centrumgången och stannar utanför t-banans entré. De båda ordningsvakterna går en runda på perrongen. Mycket riktigt är mannen borta. På väg ut hälsar de på en äldre herre som sitter på en bänk vid rulltrappan.

– Är allt bra? frågar Mathias.

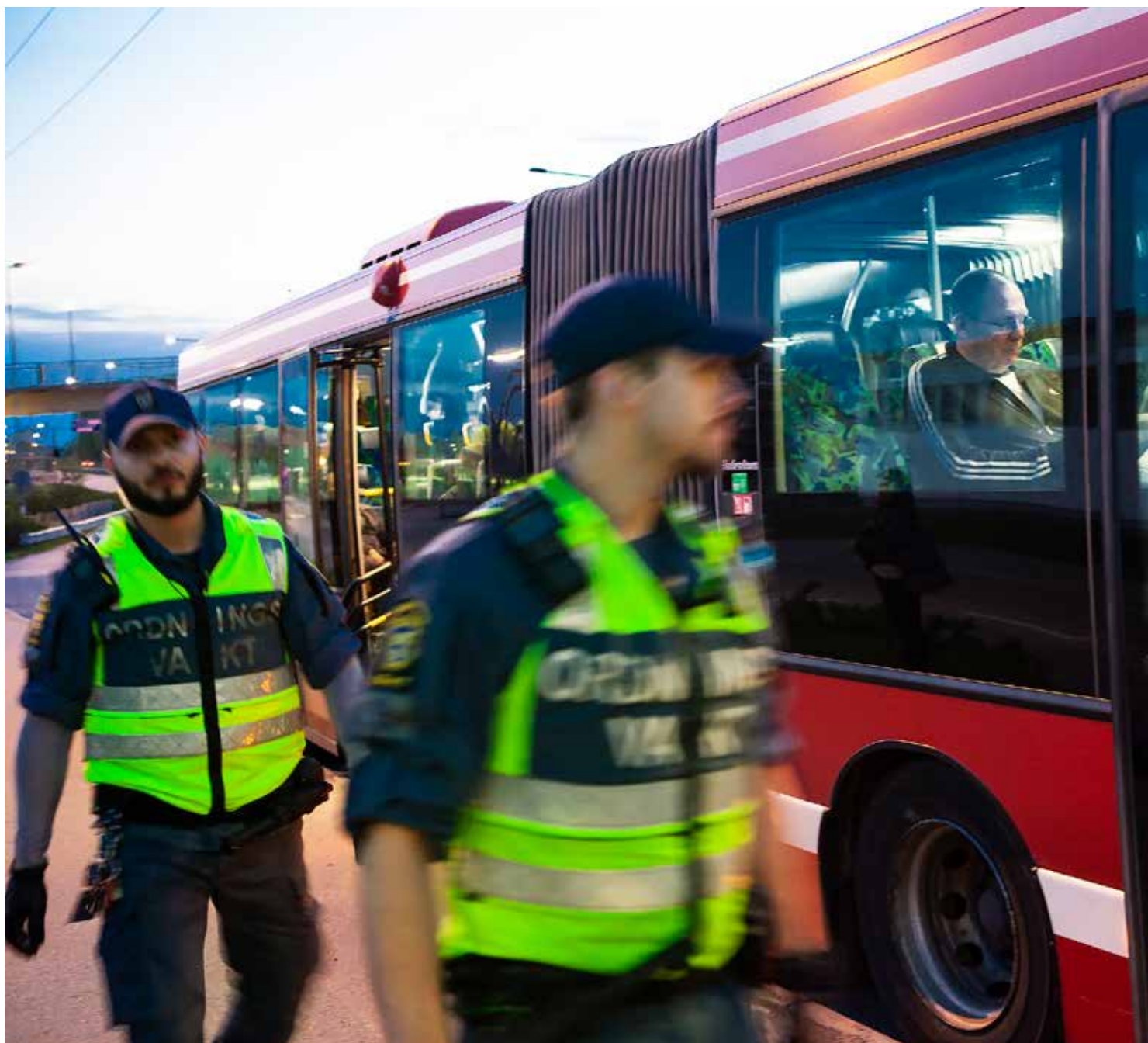
– Det är okej, svarar mannen.

MATHIAS BLEV VÄKTARE av en slump. Han jobbade extra på en bensinmack. Kol-

Förra rundan åkte Mathias och kollegan Ares på hjärtstopp, flera bråk och de fick hjälpa ett barn som rymt. Humöret ändras ständigt och svårast kan vara att hålla sig lugn.

"Det händer titt som tätt att folk tycker att vi gör dåliga bedömningar mot någon. Men de kanske inte har sett vad som hänt."

Mathias, ordningsvakt i tunnelbanan.

Tillbaka från mötet med polisen måste teamet direkt säga till en man som röker i tunnelbanehallen. Han ska släcka cigaretten och gå ut om han vill röka. De tvingas att följa mannen upp till bussterminalerna. Han fimpar ovilligt, men tycker det är okej att röka utomhus.

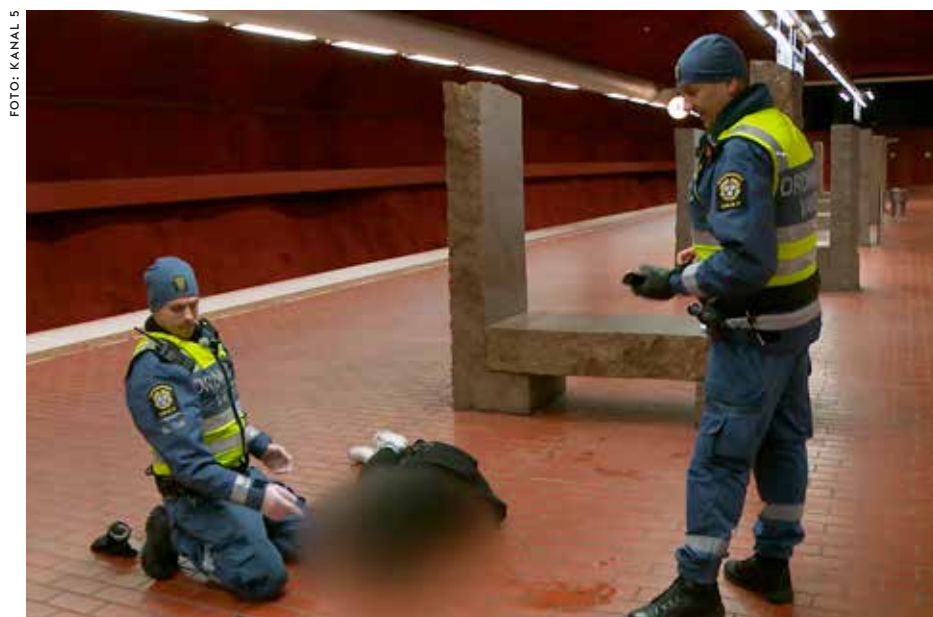
VID ÅTTATIDEN KÖR de ut till Tyresö centrum. De ska bevaka bussterminalen under någon timme. Inget särskilt har hänt, men just den regelbundna närvaron av ordningsvakter är trygghetsskapande.

SL har sedan flera år en stor satsning på trygghet i kollektivtrafiken. De har en trygghetscentral dit resenärer kan ringa och larma om de ser något oroväckande.

Från trygghetscentralen får ordningsvakterna sina uppdrag. När Mathias och Ares senare på kvällen befinner sig i Skarpnäck har solen gått ner. De får larm om en berusad person på bussen mot Tyresö. De ska plocka av honom om det behövs vid station Norra Sköndal.

När den berörda bussen anländer säger chauffören att allt är lugnt ombord. De båda ordningsvakterna går igenom den långa ledbussen, men ingen berusad man finns kvar.

Det är fortfarande en stillsam kväll när Transportarbetaren lämnar teamet vid elvtiden utanför Globens t-bana.

När Mathias hjälper en sjuk och berusad kvinna i Skarpnäck blir insatsen just den händelse som TV 5 använder i pressbilder för att lansera avsnitt åtta av årets säsong av Tunnelbanan.

FOTO: CALLE VON SCHEELE

En man som röker i tunnelbanan uppmanas lämna biljett-hallen.

Tuff arbetsmiljö – men inget eget skyddsombud

Tunnelbanan är en tuff arbetsmiljö och har blivit mycket tuffare sedan huvudskyddsombudet på Nokas, Daniel Lundblad, själv jobbade där. Han är nöjd med arbetsgivarens rutiner när ordningsvakterna skadas i ett ingripande och gör arbetsskade-anmälan

Daniel Lundblad.

FOTO: ALICIA FRIAS CANO

Då gör arbetsgivaren även en anmälan till försäkringsbolaget Afa och Försäkringskassan. Allvarliga skador och tillbud rapporteras även till Arbetsmiljöverket.

Bolaget har rutiner för att ta hand om den drabbade och avtal med företagshälsovården om krishantering.

– Arbetsgivaren tar sitt fulla ansvar och följer upp väldigt bra. Vi ser också att drabbade ordningsvakter efter en tid kommer tillbaka till arbetet i tunnelbanan, säger han.

Antalet vapen i Stockholm har ökat och är fler än någonsin, enligt Polisen. De är ett reellt inslag i ordningsvakternas vardag.

Vad gör ni om någon drar upp ett skjutvapen?

– Med min erfarenhet skulle jag lyfta mina händer, backa och avbryta. Jag skulle ta mig och min kollega därifrån. Jag hoppas att alla mina kollegor, oavsett arbetsgivare, agerar på samma sätt.

Daniel Lundblad betonar att man inte ska spela hjälte. I sådana situationer är det polisen som sköter ingripandet.

– Oavsett om det är en kniv eller eldhandvapen ska man utgå från sin egen hälsa och vara väldigt försiktig. Man ska hålla avståndet och tänka på sin egen säkerhet. Vi skyddsombud och arbetsgivarna är överens på den punkten.

En brist i skyddsarbetet är att ordningsvakterna i Stockholms kollektivtrafik inte har något eget skyddsombud.

– Vi önskar att vi hade lokala skyddsombud som kunde vara närvarande under arbetspassen. Nu försöker vi på fackexpeditionen i stället vara tillgängliga och hjälpa arbetsgivaren med arbetsmiljöarbetet.

Perrongerna är det farligaste området i tunnelbanan, enligt Daniel Lundblads bedömning.

– Det är riskfyllt att frihetsberöva någon när tågen rullar in och mycket folk är i rörelse. Du kan hamna på spåret, säger han.

Calle von Scheele

Konstnären och Transportarbetarens serietecknare Kristoffer Nilsson har en egen ateljé i sin lägenhet på Söder i Stockholm.

Natten ger näring år skapandet

– Jag tycker om lugnet och stillheten på natten, säger konstnären Kristoffer Nilsson, Transportarbetarens egen serietecknare.

I hans skapelse *Nattens hjältar* har tidningsbudet några drag av upphovsmannen själv.

Text och foto **CARL VON SCHEELE**

VI TRÄFFAS SENT på eftermiddagen i en ljus våning på Söder i Stockholm. Timmarna vi andra kallar eftermiddag är starten på en ny dag för nattmänniskan Kristoffer Nilsson. I många år har han delat ut tidningar i Högalid och avslutat sitt dygn sex dagar i veckan med arbetspasset.

– Jag tycker om detta brödjobb, säger Kristoffer Nilsson.

Han är en erkänt duktig grafiker och illustratör, ändå behöver han ha en inkomst från ett annat jobb. Av kulturarbetare är bildkonstnärer de lägst betalda.

– När jag flyttade till Stockholm för många år sedan började jag som brevbärare. Det var perfekt i kombination med konstnärskapet. Under 1990-talet kunde jag frilansa på heltid som illustratör, men på 2000-talet tog jag jobb igen,

Kristoffer Nilssons finurliga seriefigur har gjort sina tidningsrundor på Transportarbetarens sidor sedan hösten 2006.

Mycket av stoffet till *Nattens hjältar* kommer från egna upplevelser. Om än i något tillskruvad form. Den här seriestrippen publicerades i Transportarbetarens februarinummar 2009.

den här gången som tidningsbud. Det har jag aldrig ångrat.

Tur är det för fansen av *Nattens hjältar* och dess huvudperson, det manliga tidningsbudet utan namn.

– Han är en klassisk seriefigur som råkar ut för missöden. Jag lägger in egna funderingar i historierna, men jag har inte ambitionen att förklara sociala sammanhang.

KRISTOFFER NILSSON TRÖTTNAR aldrig på sina egna tidningsrundor. Han ger sig ut nyfiken på vad just denna natt kan bära med sig och han njuter av den mörka natthimlens skiftningar, dess färger och former.

– En natt gick jag förbi ett bråkande par på gatan. Säg till idioten det och det, skrek kvinnan till mig.

I *Nattens hjältar* återberättade han just den episoden i ett avsnitt, men det självupplevda skruvas till lite grand – allt för att historien ska bli riktigt bra på de sex rutor som han har till förfogande.

– I *Nattens hjältar* klipper mannen till slut till tidningsbudet och blir kvinnans hjälte.

Under en period delade han ut morgontidningen i en brevlåda där en hund på andra sidan dörren kastade sig på tidningen och slet den från brevvinkastet.

– Varför prenumerera om hunden tuggar sönder tidningen var natt, funderar Kristoffer Nilsson, som fick underlag till ännu ett avsnitt.

UNDER UPPVÄXTEN HADE Kristoffer Nilsson aldrig någon tanke på en framtid som konstnär. Han skulle bli akademiker och började läsa historiska ämnen på universitetet i Lund. I kanten på föreläsningshäftena skissade han gubbar och fick kommentarer om sin skicklighet.

– Jag tog en krokikurs och kände att här hör jag hemma. Senare gick jag på konst-

skola i Malmö och en grafikutbildning.

Efter flytten till Stockholm illustrerade han mycket i fackförbundspressen. Det fanns gott om jobb på redaktionerna kring Norra Bantorget. Då hade många fackliga tidningar en novell i varje nummer.

– Men de fick inte in särskilt många så jag började författa noveller själv. När jag både skrev och illustrerade fick jag dubbelt betalt.

NATTENS HJÄLTAR FÖDDES som en chanstagnation. Ingen tidning hade beställt den. En kompis tipsade om Transportarbetaren, som nappade direkt.

När 71-åriga Kristoffer Nilsson ser tillbaka på sin gärning är han mycket nöjd med de många illustratörsuppgifterna för bokförlag och tidningar. Hans har via dem nått en mycket större publik än vad han kunnat nå på konstutställningar.

– På ett galleri når jag kanske ett par hundra åskådare. Om bara var tionde läsare av Transportarbetaren tittar på serien når varje avsnitt 6 000 personer. Detta är mycket mer värt.

Vid fönstret där ljuset är bäst skapar Kristoffer Nilsson sina verk. Ofta är de träsnitt.

Storverk

För ett par år sedan illustrerade Kristoffer Nilsson en exklusiv bok om Strindbergs ockulta tid med tornålsgravyrer, *Det oändliga sammanhanget*. Skrivet av Henrik Johnsson och utgiven 2015. Trycktes bara i 555 exemplar.

På samma förlag, Malört, har just praktverket *Döds-mässa* getts ut av den internationellt uppmärksammade, men i Sverige okände, polska 1800-talsförfattaren Stanisław Przybyszewski. Boken innehåller bland annat författarens anarkistroman *Satans barn*. Kristoffer Nilsson illustrerar den med 77 träsnitt.

Hans jättelika arbete med *Döds-mässa* kommer emellertid att spridas i enbart 666 exemplar. Uppslagan är en anspelning på odjurets tal i Bibeln. "Fåglarna sjunger även om ingen lyssnar", säger Kristoffer Nilsson.

FOTO: © FREDRIK LERNERYD

Slumbalett vann pris

Den svenska fotografen Fredrik Lerneryd vann det prestigefyllda förstapriset i reportageklassen när fototävlingen Sony World Photo Award avgjordes. Bilderna i *Slumbaletten* skildrar dansundervisning i klassisk balett i slumområden i Nairobi, Kenya. Varje onsdag flyttas bänkarna undan i ett klassrum, golvet sopas, klassisk musik ljuder och undervisningen börjar. Dansen ska stärka barnens självförtroende och lära dem uttrycka sig. Lerneryds fotoreportage har tidigare publicerats på National Geographics webb.

CvS

Kampens historia

Utställningen 100% kamp på Historiska museet visar att samhället kan förändras. Den berättar om människor som tagit strid för sina och andras rättigheter. Kampen för rösträtt, lika lön, god arbetsmiljö, allmän skola är några av striderna som skildras. Utställningen visas i Stockholm fram till den 9 december och går sedan på turné i landet.

Suffragettsjalen har tillhört Frigga Carlberg (1851–1925), som var mycket aktiv i kampen för kvinnors rösträtt i Sverige.

FOTO: OLA MYRIN, STATENS HISTORISKA MUSEER

CvS

Alla lyssnar på Avicii

Den svenska musikproducenten och dj:n Tim Berglings – Avicii – tragiska bortgång följdes av ett uppsving för

hans musik. Helgen efter dödsbudet var fem av hans låtar bland de tio mest spelade låtarna i världen på Spotify. I den svenska statistiken hade han nio av de tio mest spelade låtarna den helgen. *Wake me up*, på plats 4, var den populäraste låten på världslistan och *Without you*, på plats 1, på Sverige-toppen.

CvS

Vi delar ut sex vinster. 1:a-3:e pris är två trisslotter, 4:e-6:e pris är en trisslott.

Postadress: _____

Fråga facket om du undrar över spelreglerna på jobbet. Transports ombudsmän och experter har svaret. Den här gången handlar frågorna om pensioner, lönebesked och anställningsformer.

Var hittar jag info om min pension?

? Jag har jobbat på OKQ8 och slutade där 2003. Jag borde ju få pension därifrån. Men nu när pensioneringen börjar närma sig hittar jag inga uppgifter. Var kan jag se hur mycket pengar det handlar om?

Rose-Marie

Svar: Vi vände oss till Folksam som svarar så här på din fråga:

"OKQ8 är ett kooperativt företag och Folksam är försäkringsgivare för de kollektivavtalade tjänstepensionerna. Ring Folksams kundservice för kooperativa tjänstepensioner på tel. 020-485 485 så får du hjälp med svar på dina frågor.

Om du väljer att gå i pension vid avtalad pensionsålder kommer du att få information från bolaget när det blir aktuellt. Vill du däremot ta ut din pension tidigare behöver du själv ta kontakt."

Detta gäller just dig som är eller har varit anställd inom kooperativen, dit OKQ8 räknas.

De allra flesta Transportmedlem-

marna har i stället sin tjänstepension via Avtalspension Saf-LO, som gäller för privatanställda arbetare. Information om hur mycket du har tjänat in till den pensionen hittar du (bland mycket annat) på minpension.se. På den sajten loggar du in med mobilt bank-ID, bank-ID eller e-legitimation.

Sture Thorsell, försäkringsansvarig på Transport

Visst ska jag ha ett lönebesked?

? Arbetsgivaren ger mig inga lönespecifikationer. När jag frågar efter dem säger han att de kommer senare. Är han inte skyldig att ge mig lönespecifikation varje gång lönen betalas ut?

Olle

Svar: Visst ska arbetsgivaren se till att du får lönespecifikation varje gång du får lön. Du ska kunna kontrollera att du får rätt lön utifrån hur mycket du har arbetat under perioden. Lönespecifikationen är

också ett jätteviktigt kvitto på att arbetsgivaren har betalat in din skatt till Skatteverket.

Om du fortfarande inte får dina specifikationer bör du höra av dig till din Transportavdelning för att få hjälp.

Magnus Larsson, central ombudsman på Transport

Extra säkerhet för visstidsanställda

? Hej, jag är chaufför, lite fackligt engagerad och undrar över en ändring i kollektivavtalet. Vad innebär det i praktiken att den som jobbat för samma arbetsgivare under två år med blandade anställningsformer av allmän visstidsanställning och extra vid behov nu ska få rätt till en tillsvidareanställning?

Nyfiken

Svar: Den nya skrivningen gäller från och med den 1 juni i år. Men egentligen ska den inte behövas. Så här ligger det till:

I lagen om anställningsskydd (las) finns en anställningsform som heter "allmän visstidsanställning". Precis som det låter är det en begränsad visstidsanställning, den upphör efter den kontrakterade tiden. Oavsett om det rör sig om en dag eller tre månader.

I transportavtalet, ditt kollektivavtal, finns dessutom anställningsformen "extra vid behov". I det fallet handlar det om tillfälliga arbetstoppar eller extraordinära bakomliggande orsaker som gör att en anställd kan tas in på timmar. Det står i avtalet att anställningsformen inte får användas för att täcka ett kontinuerligt behov av arbetskraft.

Med den nya skrivningen i transportavtalet ska den som haft en kombination av "extra vid behov" och "allmän visstidsanställning" under två år automatiskt ska få en tillsvidareanställning hos sin arbetsgivare.

Men har man jobbat så mycket under två år så att den här skrivningen är aktuell ska man egentligen redan ha en annan anställningsform. Tillägget i kollektivavtalet blir en extra säkerhet för den som har jobbat stadigt – men med tillfälliga anställningsformer.

Magnus Larsson, central ombudsman på Transport

Fråga våra experter!

Skriv till redaktionen@transportarbetaren.se. eller Fråga Facket, Transportarbetaren, Box 714, IOI 33 Stockholm.

Grattis!

Lösningen på majkrysset finner ni här ovanför.

Vinnarna av två trisslotter:

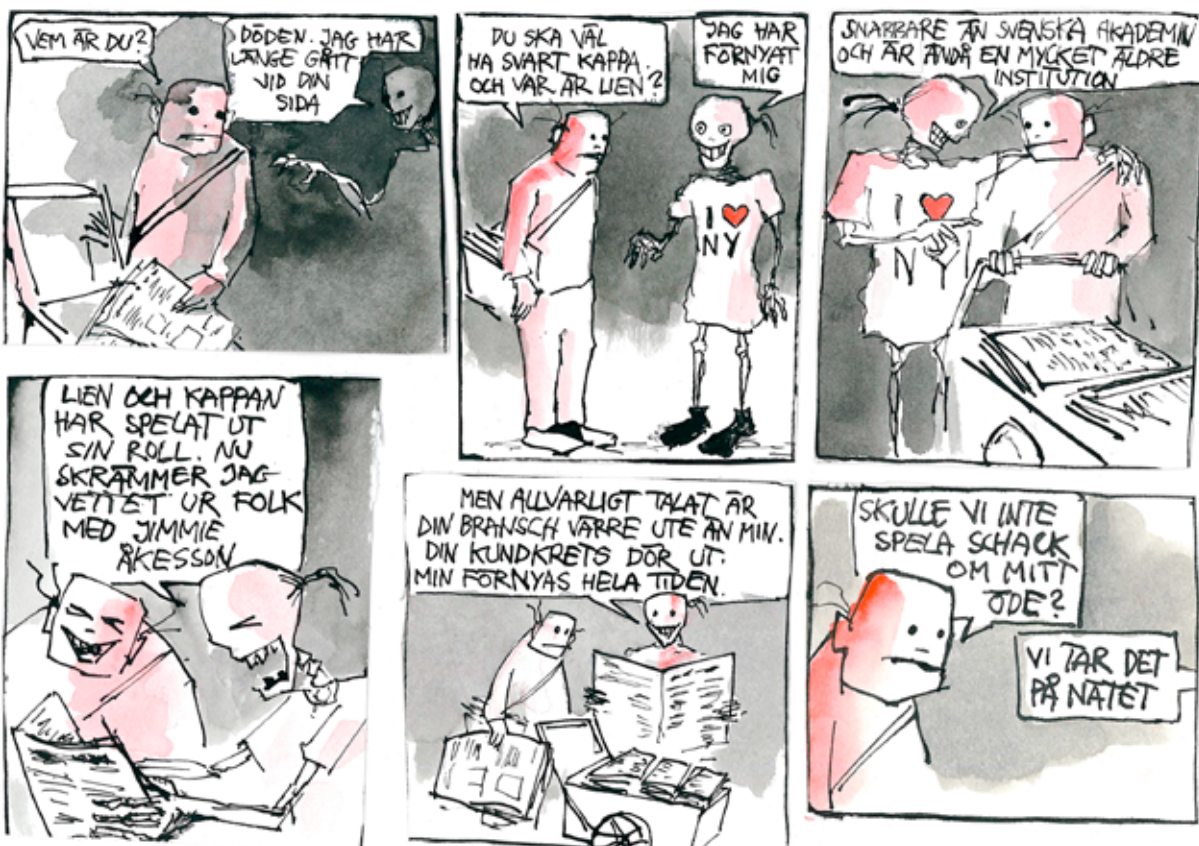
Andreas Ståhl-Stigsson, Frillesås
Erika Malmén Hagström, Åmål
Thomas Berg, Brålanda.

Vinnarna av en trisslott:

Maria Tjernlund, Älvsjö
Monica My Yllö, Örsundsbro
Christer Persson, Karlstad.

Nattens hjältar

Originalserie för Transportarbetaren av konstnären och tidningsbudet Kristoffer Nilsson.

Det är hög tid att stoppa taxifusket

Vi har tagit oss in i en fantastisk försommar och jag ser bilder på hur avdelningarna är ute och träffar medlemmar och blivande medlemmar

över en kopp kaffe på eftermiddagen, eller över en grillad korv under arbetspasset mitt i natten. Vi pratar om sådant som är viktigt för att få både jobb och privatliv att fungera och vara tryggt.

Jag blir glad och stolt över dessa enormt viktiga samtal. Transport är medlemmarna och det är ett fokus vi aldrig får tappa.

EN MEDLEMSGRUPP SOM vi fokuserar extra på under maj är taxichaufförerna. Taxi-chaufförer får många människors vardag att fungera. De ser inte bara till att vi kommer till tågstationen i tid när vi ska ut och resa. De kör också våra barn till skolan, ser till att funktionsvarierade kan ta sig till jobbet och ha en aktiv fritid – och de hjälper många äldre att ta sig till familj och vänner, till vårdcentralen eller kanske till mataffären.

För att vara taxichaufför ska du ha taxilegitimation. Det krävs mer än ett B-körkort, en bil som gått igenom besiktningen och en smartphone. Det krävs en yrkesskicklighet som bland annat innebär en god lokalkännedom, och det krävs att du ska kunna vara verksam i en seriös bransch som erbjuder bra villkor. Efter avregleringen av taximarknaden har vi sett en lönedumpning och ett fusk som också har lett till ett allmänt förfall av branschen där seriösa aktörer tåmpas med de mindre nogräknade.

VI SER OCKSÅ hur de så kallade app-företagen breder ut sig och erbjuder förmedlingstjänster i en digital plattform eller i värsta fall "samåkning" i privatbil för en överenskommen summa pengar. Det senare alternativet uppmuntrar kunderna att sitta i framsätet då det är "trevligare att prata med föraren och du får dessutom välja musik". Det är naturligtvis inget annat än ett trick för att undgå att bli

”

Valet handlar om trygghet för dig och mig. Det handlar om att inte behöva ha en provanställning på livstid eller att se lönedumpning komma som ett brev på posten efter korkade politiska beslut.

påkommen som ren svarttaxi, något som även polisen har konstaterat.

Plattformsekonomin är på sikt ett hot mot den svenska modellen. Det är hög tid att stoppa taxifusket och några åtgärder som Transport vill se är:

- Återinfört lokalkännedomskrav.
- Skärpning av vilotidsreglerna.
- Strategi kring arbetsmarknadsproblem kopplade till plattformsekonomin.

VALET HANDLAR OM trygghet för dig och mig. Det handlar om att inte behöva ha en provanställning på livstid eller att se lönedumpning komma som ett brev på posten efter korkade politiska beslut.

Transport tänker ta sin del av ansvaret för att se till att det inte blir så. Det lovar jag.

Tommy Wreeth
är Transports
förbundsordförande

Det här h

Det är arbetsplatsens ort som avgör vilken avdelning du tillhör. Med undantag för dig som är hamnarbetare eller jobbar inom flygbranschen – du tillhör i stället någon av våra hamnavdelningar (1 och 2) eller flygavdelningen (46).

HÄR FINNS VÅRA AVDELNINGAR

Läs mer på förbundets hemsida, www.transport.se.

1 Norrland/
Mellansverige,
avdelning 1 (hamn).	11 Gästrikland/
Norduppland,
avdelning 11.	25 Halmstad,
avdelning 25.
2 Syd- och
Västssverige,
avdelning 2 (hamn).	12 Malmö,
avdelning 12.	26 Norrbotten,
avdelning 26.
3 Göteborg,
avdelning 3.	14 Helsingborg,
avdelning 14.	28 Umeå,
avdelning 28.
4 Östergötland,
avdelning 4.	16 Gotland,
avdelning 16.	32 Mellersta Norr-
land, avdelning 32.
5 Stockholm,
avdelning 5.	17 Skövde-Borås,
avdelning 17.	41 Uppland,
avdelning 41.
6 Värmland,
avdelning 6.	18 Hälsingland,
avdelning 18.	46 Märsta, avdel-
ning 46 (flyg).
7 Södermanland,
avdelning 7.	19 Norra
Mälardalen,
avdelning 19.	51 Sydöstra Sverige,
avdelning 51.
9 Örebro,
avdelning 9.	20 Norra Småland,
avdelning 20.	55 Bohuslän/Dals-
land, avdelning 55
		88 Dalarna,
avdelning 88.

änder på din avdelning

Material till nästa nummer lämnas senast den 12 juni till christina.ahlund@transportarbetaren.se.

AVDELNING 3 GÖTEBORG

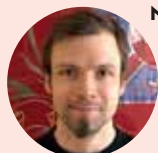
Seniormöte Pensionärssektionen har möte tisdagen den 12 juni kl 11.00 på avdelningskontoret, Fjärde Långgatan 48, 8:e våningen. Vi bjuder på fika. Välkomna!

AVDELNING 6 VÄRMLAND

Extra repskapsmöte! Vi kommer att ha valupptakt med representantskapet söndagen den 17 juni. Kallelser med plats och tid kommer i brevlådan till alla berörda.

Svettig folkfest Lördagen den 16 juni kommer avdelning 6 vara med på Karlstads stadslopp. Har du glömt att anmäla dig så ring Andreas "Bamse" Hagström på tel 070-1474090!

AVDELNING 7 SÖDERMANLAND

Nyvald Avdelningen har från och med årssammanträdet i april en ny ordförande som heter Jonas Lundbäck.

Vill ni ha besök på er arbetsplats? Kontakta avdelningen på OIO-4803007 eller transport.7@transport.se.

Studier Är du intresserad av att gå Startpunkten eller Avtalspunkten? Kontakta avdelningen.

Intresserad av speedway? Kontakta avdelningen för att vara med i utlottning av biljetter till Griparnas hemmamatcher.

Trevlig sommar! Kör försiktigt och ta hand om varandra.

AVDELNING 9 ÖREBRO

Glad sommar! Först och främst så vill vi önska alla våra medlemmar en riktigt bra och glad sommar! Vi får hoppas att vädret är med oss och att vi får njuta av sommarvärmen.

Tänk på att öppettiderna är annorlunda under sommaren och att kontoret inte är bemannat hela tiden. Så ring gärna och kolla om vi är där innan ni kommer förbi.

Öppettiderna är:

- måndag-torsdag: 8.00-16.40
- fredag: 8.00-15.00
- lördag-söndag har vi stängt.

Och tiderna kan variera.

Marknadsafton i Örebro

Vi kommer att delta på marknadsafton i Örebro den 7 juni. Kom förbi och snacka fackliga frågor, eller varför inte lite politik.

Avdelning 9 är med och påverkar! Ni har väl sett i olika artiklar att vi är med och påverkar vår arbetsmiljö.

► Bland annat så är taxi/bussektionens Thomas Stenius, Ragnar Malmqvist och RSO Mikael Wahlberg med i Transportarbetaren och pratar om upphandlingar för färdtjänst.

► Likaså Magnus Eriksson och Emma Brodin från åkeri/miljösektionen. Magnus är även med i senaste numret och berättar om sitt jobb som slamsugchaufför.

► Ordförande Emma Brodin medverkar tillsammans med Andreas Kedborn från avdelning 19 i en LO-film, där de kritiserar Moderaternas politik. Den finns på Youtube om någon har missat den. Det finns även en debattartikel på Expressen om detta, om någon vill läsa mer. Väldigt intressant!

Bra jobbat och ett riktigt stort tack till alla er eldsjälar!

Vi vill tacka alla er som under våren har varit med och jobbat på olika sätt för bättre villkor på arbetsplatserna. Och varit med ut för att informera medlemmar och icke medlemmar om vikten av att vara med i ett fackförbund!

Ny arbetsgivare? Om du byter arbetsgivare eller flyttar så vill vi att du meddelar detta. Det är viktigt att det blir rätt om det händer något och vi måste kontakta dig eller dina kamrater på arbetsplatsen.

Sist men inte minst: Glad mid-sommar till er alla!

AVDELNING 11 GÄSTRIKLAND /NORDUPPLAND

Sommaren står för dörren och semestern börjar på avdelning

11, med låg bemanning under sommaren. Vill ni ha tag i oss så ring till avdelningen.

Kolla gärna på hemsidan, transport.se.

Nykomling Vi har fått en ny ungdomsansvarig som heter Maria Laestander. Hör av er till avdelningen om ni vill komma i kontakt med henne.

Vi önskar alla en skön sommar!
Vice ordförande Håkan Eriksson

AVDELNING 12 MALMÖ

Studier Om du önskar gå en facklig utbildning, så hör av dig till avdelningens studieorganisationsator Patrik Persson på OIO-480 32 65 eller patrik.persson@transport.se.

Sektionsmöte Måndagen den 10 september kl 18.00 kallar sektion 90 (bevakning) till medlemsmöte på avdelning 12:s kontor, Kosterögatan 5 i Malmö. Välkomna önskar ordförande Kennet Thernström, som fixar förtäring till mötet.

Arbetsplatsbesök Vill du att vi ska besöka din arbetsplats? Kontakta ordförande Kenneth Pettersson på OIO-4803255 eller kenneth.pettersson@transport.se.

Sommarhälsning Vi önskar våra medlemmar en riktigt skön sommar!

AVDELNING 14 HELSINGBORG

Studier Nu är det snart sommaruppehåll för Startpunkten. Få inspiration och lär dig mer om fackföreningen inför sommaren. Få till exempel svar på hur försäkringsskyddet ändrar sig och ser ut för dig om du har kollektivavtal eller inte på din arbetsplats. Vad är ett kollektivavtal?

Sista Startpunkten innan sommaruppehållet är den 16 juni. Informationsträffen är gratis för både medlemmar och icke medlemmar och vi bjuder på frukost och lunch.

AVDELNING 12 MALMÖ

Dags för Lastbil 2018

Lördagen den 25 augusti anordnar avdelning 12 återigen en bussresa till Elmia Lastbil i Jönköping.

Vi bjuder på resa, inträde och middag på hemvägen. Du får även ta med en medföljande på resan.

Anmäl dig (och eventuell medresande) **senast den 5 augusti** till avdelningens ordförande Kenneth Pettersson på kenneth.pettersson@transport.se eller OIO-4803255.

För mer information, kolla på transport.se/avd12/elmia eller kontakta Kenneth.

AVDELNING 9 ÖREBRO

Tåga med oss i augusti!

Den 25 augusti kommer vi att gå med i Pridetåget i Örebro för att visa allas lika rätt till kärlek och allas lika värde. Förra året var det en succé!

Ni kan anmäla intresse till Sigrid Wahlin på tel OIO-4803221 eller mejl sigrid.wahlin@transport.se. Mer info kommer till dem som vill gå med i tåget.

Anmälan sker till Jessica Dahlgren OIO-4803314 eller jessica.dahlgren@transport.se

Har du frågor om ditt kollektivavtal, avtalsförsäkringar, föräldrapenningtillägget eller pension? Titta in till oss, när vi kommer på besök med husvagnen på nedanstående platser och dagar, och ställ dina frågor:

► OKQ8 73:an, Skånes Fagerhult: torsdagen den 7 juni och tisdagen den 19 juni mellan kl 11 och 14.

► Shell/7-Eleven, Lührpasset, Strömsnäsbruk: samma dagar i juni, men mellan kl 16 och 23.

AVDELNING 16 GOTLAND

Almedalen Avdelningen har påbörjat planeringen inför Almedalsveckan. Vi tänker delta i de träffar som förbundet centralt kommer att ordna. De medlemmar som tillhör 16 Gotland och önskar delta är välkomna att höra av sig till avdelningen.

Arbetsplatsbesök Besök på arbetsplatser fortgår. Vår målsättning är att komma ut på besök till en eller två ställen varje tvåveckors period.

Hemsidan Avdelningens hemsida kommer att uppdateras under vecka 21, med de förändringar som är aktuella

efter årsmötet. Vi ser även över om det kan vara av intresse att ha en egen Facebooksida.

Mina sidor Som medlem kan du logga in på www.transport.se och vidare in på "Mina sidor". Där kan du ändra dina uppgifter om arbetsgivare, inkomst och dina kontaktuppgifter. Dessutom kan du läsa det avtal som du omfattas av. Inloggnin sker med BankID alternativt mobilt BankID.

AVDELNING 18 HÄLSINGLAND

Följande dagar kommer avdelningskontoret att hållas stängt. Då är vi ute och gör arbetsplatsbesök.

- Fredagen den 18 maj.
- Måndagen den 4 juni.
- Tisdagen den 19 juni.

Nu går vi in i semestertider så hör av dig innan du gör ett besök på avdelningskontoret så att det finns någon på plats.

Vill du ha besök på din arbetsplats? Hör av dig till oss:

- Ordförande: Jan Ivan, OIO-4803343, jan.ivan.persson@transport.se.
- Kassör: Christina, OIO-4803340, christina.mattisson@transport.se.
- RSO: Johnny, OIO-4803341, johnny.wiklund@transport.se.

► Studieorganisator: Inga-Lill, OIO-4803342, inga-lill.pettersson@transport.se.

AVDELNING 19 NORRA MÅLARDALEN

Avdelningens representant var samlade för sammanträde den 1 maj. "Repet" deltog därefter i LO:s familjeaktiviteter som hölls i samband med förstamajtaget i Västerås, och en hel del av medlemmarna deltog även i förstamajtaget.

Avdelningens studieorganisator Andreas Kedborn har lämnat uppdraget på grund av att han fått nya arbetsuppgifter hos sin arbetsgivare. Avdelningsstyrelsen beslutade den 26 april att tillförordna Kimberley Vestermark som studieorganisator till dess att fyllnadsval kan ske. Kimberley är även avdelningens nyvalda ungdomsansvariga, och dessa två uppdrag går "hand i hand". När det gäller kontakt med henne angående studier eller ungdomsfrågor, se hemsidan! Vi hälsar Kimberley välkommen, och passar på att tacka Andreas för hans insatser som studieorganisator!

Kalendarium

- 4 juni: Kampanjdag.
- 6 juni: Nationaldagen.
- 12 juni: Vu sammanträder.
- 13 juni: Ringkväll, avdelningen.
- 19 juni: Kampanjdag.
- 22 juni: Glad midsommar!
- 27 juni: Ringkväll, avdelningen.
- 28–30 juni: Västerås City-festival.

Skolavslutningar och midsommarfirande är något som engagerar många av oss på något sätt. Låt oss hoppas att båda händelserna blir något så när regnfria i år! Vi önskar er alla en glad midsommar, vare sig ni jobbar eller har förmånen att få vara lediga!

PS. Glöm inte att gilla oss på Facebook!

AVDELNING 25 HALMSTAD

Våra öppettider på avdelningen kan komma att halta i sommar på grund av sjukdom och semestrar. Så innan ni kommer till oss är det bra att slå en signal och kolla att vi säkert är på plats.

Annika Flack kommer att fortsätta sitt arbete ute hos er i sommar men även finnas lite på kontoret.

Föräldraledig Den 1 juli går Daniel Wallfors på föräldraledighet och kommer att vara hemma med sin grabb fram till och med sista november. Under tiden kommer Andreas Ehm att vikariera för honom. Vi önskar båda lycka till!

Glad sommar!

AVDELNING 26 NORRBOTTEN

Startpunkten En introduktionsutbildning om Transport och vår historia, om var vi kommer ifrån, vad facken arbetar med, om avtal och arbetsmiljö, om försäkringar och vad du själv kan göra på din egen arbetsplats. Helt enkelt information om vad du får för din medlemsavgift och vikten av att vara med i facken.

Avdelningen har planerat in följande Startpunkter i Luleå, men de kan hållas på andra orter om vi får flera deltagare på andra ställen. Kanske rent av på din arbetsplats?

- 11 juni kl 17.00–20.30.
- 17 juni kl 13.00–18.00.
- 19 augusti kl 13.00–18.00.
- 22 augusti kl 17.00–20.30.

Vill du och dina arbetskamrater gå Startpunkten? Kontakta avdelningen på transport.26@transport.se eller OIO-4803026.

Sommar och sol Nu är sommaren på intågande och förhoppningen är mer sol och värme än förra sommaren. Vintern har varit lång och kall med stora snömängder och våren lockade med stora vattenflöden i Norrbotten, så vi är alla välförtjänta av en avkopplande och skön sommar. Vad än sommaren bär med sig önskar avdelningskontoret alla medlemmar en riktigt god och skön sommar, oavsett om det är semester i Sverige eller utlandet som hägrar. Och kom ihåg, kör försiktigt så vi alla kommer hem till nära och kära helskinnade.

AVDELNING 28 I NORR

Aktuellt i avdelningen

► 15 juni: Frukostträff på avdelningskontoret i Umeå kl 7.30–9.30. För mer information och tider, besök avdelning 28 på Transports hemsida.

FJÄLLÄGENHET

Avdelningens lägenhet i Hemavan finns tillgänglig för uthyrning.

Information om regler och bokning finner du på hemsidan.

Något att lyssna på? Du vet väl om att du som medlem har möjlighet att låna ljudböcker på avdelningens arbetsplatsbibliotek? Vi har drygt 500 titlar i olika kategorier. Välkommen in!

Ska vi hälsa på? Vill du att vi ska besöka din arbetsplats, eller har du någon bra idé på aktivitet som du tycker att vi ska genomföra? Hör av dig till avdelningens ordförande Sandra, OIO-4803435 eller sandra.jakobsson@transport.se.

AVDELNING 32 MELLERSTA NORRLAND

Kamrater! Vi går med raska steg från en vår med mycket

arbete till en sommar med efterlängtat semester för många. Under den senaste tiden har vi haft representantutbildningar där det har blommat upp många kloka idéer på vad vi i avdelningen kan bjuda på i framtiden. Vi behöver vara en avdelning där vi värnar om medlemmar, verksamhet, demokrati och tar till vara på de goda egenskaper som finns runt om i vårt område. Jag som ordförande kommer att arbeta med detta som grund i min dagliga fackliga kamp runt om i avdelningen.

Som det kampförbund vi är så måste vi alla hjälpas åt för att vi ska ha det bra på våra arbetsplatser, med trygga anställningar och bra arbetsmiljö. Tillsammans är vi starka!

Men först, kamrater, så vilar vi upp oss – njuter av solen, dem vi håller nära och fyller på energi så att vi kommer tillbaka med nya krafter. Då får vi en bra start på hösten.

Jessica Höglén,
avdelningsordförande

AVDELNING 46 FLYG (MÄRSTA)

Kamrater! En hektisk vår börjar gå mot sitt slut och snart stundar sommar. Under våren har fokus legat på studier och medlemsrekrytering för att stärka organisationen på arbetsplatserna. Det är ju därifrån all facklig verksamhet utgår.

Det är när vi agerar kollektivt, med stark facklig struktur, som resultaten kommer. Det är därför mycket glädjande att konstatera att arbetsplats för arbetsplats stärker sina positioner. Vi vill passa på att tacka alla aktiva medlemmar som bidrar till detta!

Föräldraledig Under perioden 1 juni till 31 augusti kommer vår ombudsman Johan Einarsen att vara föräldraledig. Vikarierande ombudsman blir då Johan Eriksson, som är avdelningens ordförande.

Sommarhälsning Därmed önskar vi alla en trevlig start på sommaren och som vanligt ses vi ute på arbetsplatserna!

AVDELNING 51 SYDÖSTRA SVERIGE

Nytt från sektionerna

► Sektion 1 finns på plats under Broby marknad lördagen den 2 juni. Besök oss gärna och få reda på senaste nytt inom transportnäringen. Välkomna!
Helena Blomstrand,
ordförande i sektion 1
helena.blomstrand@gmail.com
0730-352839

► Sektion 2 Blekinge: Under juni månad har sektionen inget planerat. Vi passar dock på att redan nu flagga för att vi kommer att stå på Tosiabonnadagarna i Ronneby den 6–8 juli.

Sektion 2 söker dig som känner för att göra något mer. Vi behöver din hjälp med att göra företagsbesök, hitta på aktiviteter och ta upp kampen tillsammans med nuvarande och potentiella medlemmar. Är du intresserad? Hör av dig till avdelningen på OIO-4803051 eller via mejl till transport.51@transport.se. I övrigt hoppas vi att den varma försommaren varit er till dels och att sommaren blir lika bra eller bättre.

Hälsar sektion 2 Blekinge
genom Marcus Svensson

► Sektion 3 kommer medverka på Truckmeet i Åseda den 29–30 juni. Vi kommer att finnas på plats från fredag kl 14.00 till lördag ca 18.00. Kom gärna och besök oss i vårt tält, delta i vår frågesport med fina priser med mera.

Tommy Sahlberg,
ordförande i sektion 3

► Sektion 4 har ny sektionsordförande! Jag vill hälsa nya och gamla transportare, fortsatt med kämpaglöd i små och stora fackliga frågor som är viktiga på alla plan i vårt samhälle. Sektionen finns för dig på ett lokalt plan.

Alla arbetsplatser har i dagsläget inte en facklig förtroendeman att vända sig till i olika fackliga frågor. Därför anordnar sektionen ett antal medlemsmöten varje år för att du ska kunna komma och träffa "facket". Finns vi inte nära dig så hör av dig på vår mejladress transport.51@transport.se eller ring OIO-4803051. Varje medmänniska är unik i sin fackliga kamp. Vi kamrater får aldrig någonsin glömma att du, jag och vi tillsammans har ett arv att förvalta in i framtiden.

Stefan Liljehorn,
ordförande i sektion 4

AVDELNING 55 BOHUSLÄN/DALSLAND

Avdelningsexpeditionen är stängd den 4 och 19 juni. Då är vi ute och besöker arbetsplatser.

Studier Hör av dig till Studieorganisator Alexander Hutter på OIO-48036022 eller alexander.hutter@transport.se.

► Startpunkten, grundutbildning även för icke medlemmar, har vi på avdelningsexpedition. Ring eller mejla avdelningen eller Alexander för anmälan.

► Avtalspunkten, 4–8 timmars grundutbildning i ditt kollektivavtal. Hör av dig om du är intresserad (endast medlemmar).

Rätt medlemsavgift Har du har bytt arbetsgivare, blivit arbetslös eller sjuk? Eller har du börjat studera? Detta kan påverka din medlemsavgift och innebära att du inte ska betala arbetslöshetsavgiften. Hör av dig till avdelningen på OIO-4803055 eller transport.55@transport.se.

Försäkringar/arbetsmiljö Har du frågor angående arbetsmiljö eller försäkringar? Kontakta

AVDELNING 17 SKÖVDE BORÅS

Gå med oss i paraden!

Sektion Södra Älvsborg kommer att delta i Borås Prideparad lördagen den 30 juni.

Samling vid Knalleland, Bergslenagatan, kl 17.00. Avmarsch 18.00.

Vi välkomnar alla medlemmar att delta och stå upp för **allas lika värde!**

ditt regionala skyddsombud Anders Dristig på tel OIO-4803628 eller anders.dristig@transport.se.

Kollektivavtal/arbetsrätt Har du frågor angående kollektivavtal eller arbetsrätt? Kontakta Jan Lendin på OIO-4803147 eller jan.lendin@transport.se, eller Lennart Sköld på OIO-4803757 eller lennart.skold@transport.se.

AVDELNING 88 DALARNA

Sektion 4 Avdelningen kommer att ha arbetsplatsbesök på Schenker terminal i Borlänge, den 29 maj och den 7 och 13 juni. Då kommer vi att grilla lite tillsammans med ombudsmän och försäkringsinformatörer (avtalsförsäkringarna) Vi tänder grillen vid 15.00 och håller på till runt 19.00. Kom ihåg representantskapsmötet den 2 juni, Moskogen Leksand. Vi börjar som vanligt med kaffe vid 9.00.

Ringaktiviteter Vi kommer att genomföra en ringaktivitet på avdelningen, med start den 14 juni kl 17.00, där vi ringer till medlemmar och bland annat kollar att angivna uppgifter stämmer och lite om intresse för utbildningar. Ringutbildning kommer att genomföras i samband med ringkvällen, och den som är intresserad får gärna delta.

Arbetsplatsträff Vill du att vi ska komma till din arbetsplats och hälsa på? Kontakta ordförande Åke Westerberg på OIO-4803638 eller ake.westerberg@transport.se så kan vi kanske hitta någon dag som passar. Svarar han inte så ringer han upp senare vid tillfälle.

Studier Vill du gå en Startpunkt eller Avtalspunkt? Kontakta ordförande Åke Westerberg på avdelningen, så kan vi kolla något datum som passar. Han har tel OIO-4803638 och e-post ake.westerberg@transport.se. Skulle ordförande inte svara så återkommer han vid senare tillfälle.

Museibesök Medlemmar i seniorsektion 88 bjuds in att besöka Motor och Nostalgi-museet i Grängesberg den 7 juni kl 11.00. Besöksadress: Djupuddsvägen 14 i Grängesberg. Anmälan till sven.inge@live.se eller 076-2247913. Väl mött, hälsar styrelsen.

HYR VÅR STUGA

Som medlem i Transport har du möjlighet att hyra vår stuga i Sälen/Tandådalen.

Info och priser finns på hemsidan, www.transport.se under avdelning 88.

FOTO: LENA BLOMQUIST

Avdelning 25 utanför kontoret: Daniel Wallfors, regionalt skyddsombud, Ann-Charlotte Larsson, ombudsman, Martin Jonsson, ombudsman, och Annika Flack, resursperson. Ordförande Björn Hörbäck saknas på bilden.

Månadens avdelning

Arbetsplatsbesök har prio ett

Visst kan uppsökeriveckor och kampdagar ta tid från ärenden, förhandlingar och protokoll. Ändå har de högsta prio i Halmstad. Ofta lägger ombudsmännen in ett extra arbetsplatsbesök när de ändå har åkt till ett annat möte.

– Vi har inget alternativ! Besök ute på arbetsplatserna måste vara en naturlig del av vårt arbete, säger ombudsman Martin Jonsson.

Annars hittar du Transport centralt i stan, i ett kulturskyddat tegelhus. Avdelning 25 har haft samma adress så länge någon kan minnas.

Där är Annika Flack en central person. Hennes titel är resursperson och hon är inne på sin fjärde termin som medlemsvärvare.

– Jag åker ut på arbetsplatserna, träffar medlemmar och andra. Sedan återkommer jag, och en del går kanske med tredje gången jag kommer dit.

– Det är ett roligt jobb. Många är positiva till att vi visar oss, och de flesta jag har skrivit in blir kvar i förbundet, säger Annika Flack.

Efter hennes möten med medlemmar kan det bli mer jobb för ombudsmän-

annan typ av ärende blivit vanligare:

– Vi möter fler medlemmar som upplever sig mobbade, kränkta och särbehandlade på jobbet, berättar Martin Jonsson. Det är svåra fall som äter mycket tid, och där det inte alltid finns ett rätt och ett fel.

Ett bekymmer för Halmstadsavdelningen, med E6:an som skär genom området, är den utländska lastbilstrafiken. Martin Jonsson tänker på transporter som bryter mot reglerna och på åkerier som vrider konkurrensen snett genom oschysta villkor för förarna.

– Vi borde kanske arbeta

mer med att försöka teckna kollektivavtal och värva medlemmar bland dem ...

SAMTIDIGT DRÖMMER avdelning 25 om att hålla kurser som Startpunkten och Avtalspunkten mest varje vecka.

– När en medlem lär sig hitta i sitt eget avtal och kan påtala ett fel direkt hos arbetsgivaren blir det ofta ingen stor sak att få det ordnat. Jämfört med om vi kallar till förhandling, säger Ann-Charlotte Larsson.

Fokus till hösten blir att få liv i ett par av sektionerna. Att få fler att engagera sig – och fylla förtroendemannaposter som står tomma.

Lena Blomquist

Webbtips: Sök på "Nattens hjältar" på Transportarbetarens sajt – för att se filmen från avdelning 25:s nattliga uppsökeri.

AVDELNING 25 HALMSTAD

Område: Halland och valda delar av Småland.

Avdelningsexpedition: Halmstad.

Antal medlemmar: 2 100.

Sektioner: Fem geografiska.

Aktiva klubbar: Två.

Avdelningen huserar i en gammal tegelbyggnad i Halmstad.

Rolf Hansson är fotbollssidioten som numera är ordförande i sitt lag. "Men visst skulle jag vilja knyta på mig skorna och bara springa ut ..."

FOTO: LENA BLOMQUIST

Månadens medlem

Fotbollsfantasten som inte släpper sin sport

Han kikar på åtminstone ett par träningar i veckan. Och Hardebergas matcher. Plus allsvenskan på tv, utländsk klubb fotboll och Champions League när han får tillgång till fjärrkontrollen. Hamnarbetaren Rolf Hansson medger att han tillhör "fotbollssidioterna".

– Jag tror att det handlar om gemenskapen. Det blir socialt på något sätt i lag-idrotter. Individualist, nej det är jag inte.

Med milsvid utsikt åt alla håll ligger Knutsvallen, högsta punkten i det skånska slättlandskapet. Och hemmaarena för Hardeberga BK, klubben med ett herrlag, ett damlag och tre ungdomslag öppna för både killar och tjejer.

Gräset är på tillväxt. Vinden luktar vår. Lurad av Transportarbetaren driver Rolf Hansson bollen över planen. Men bara en gång.

– Det är tio år sedan jag spelade min sista riktiga seriematch. Det var oldboys för herrar över 35, men vi mötte ett lag som var betydligt yngre än vårt och skulle vinna till varje pris. Jag fick en stenhård armbåge i bröstskorgen och hade ont i veckor. Sedan tänkte jag för mig själv att jag ska inte bli mer skadad nu ...

Men en fotbollssidiot kan inte släppa sin

sport bara för att han kliver av planen. Han var ungdomstränare tills äldste sonen blev för gammal för att ha pappa som tränare. Sedan blev det damtränare tills dottern kom i samma läge. Lagledaruppdraget följde. Och sedan några år är Rolf Hansson ordförande i föreningen. Ibland får han rycka in i serveringen också.

– Vi kämpar på för att få fler spelare och fler ungdomar. Men det finns konkurrerande föreningar, även om det var mer bråk mellan lagen förr.

Särskilt svårt är det att behålla damerna när de kommer upp över 20-strecket, konstaterar Rolf Hansson. Det har Hardeberga löst genom att bilda lag tillsammans med Harlösa, Gårdstånga och Flyinge.

Vad är det för skillnad mellan att vara ordförande i en fotbollsförening och i en fackklubb med hamnarbetare?

– Egentligen inte så stor. Beslut ska tas, och med tiden blir man bättre på att delegera och lita på att de andra gör det som de tagit på sig.

Men det är klart: I Hardeberga handlar det om att följa policyer och att lagen fungerar – och i facket gäller det att se till att företaget håller sig till regler och avtal.

Lena Blomquist

ROLF HANSSON

Ålder: 60.

Familj: Frun Ingela, tre barn och fem barnbarn.

Jobb: Hamnarbetare.

Facklig: Vice ordförande i sektion IO, Malmö hamn, skyddsombud.

Bor: I villa i Södra Sandby, Lunds kommun.

Sportande i dag: Badminton.

Bästa laget: IFK Göteborg (efter Hardeberga förstås).

FOTO: LENA BLOMQUIST

Kort om Transport

Transportarbetaren är Svenska Transportarbetareförbundets (Transport) medlemstidning. Förbundet har omkring 58 000 medlemmar och är ett av 14 LO-förbund.

Om du vill komma i kontakt med Transport, ring 010-4803000. Växelns öppettider är 8.00–18.00 måndag–fredag. Utom dag före helgdag, då den stänger klockan 12.00.

Under maj är växeln öppen 8.00–18.00 måndag–torsdag och 8.00–15.00 fredagar.

Juni–augusti är öppettiderna 8.00–16.40 måndag–torsdag och 8.00–15.00 fredagar. Lunchstängt 11.30–12.30.

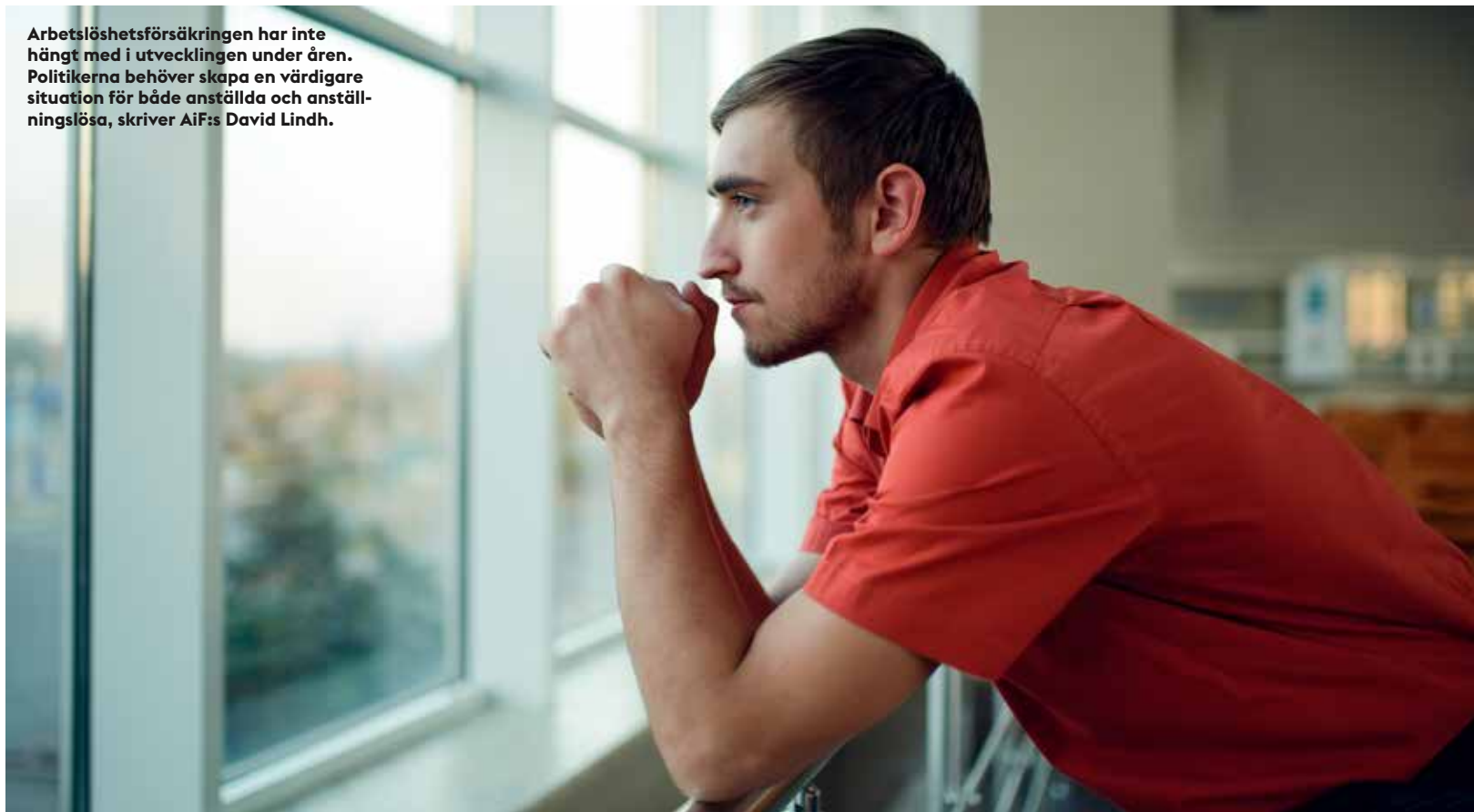
Transport har 25 avdelningar, spridda över landet. Avdelning 1 och 2 är rena stuveri-avdelningar som organiserar hamnarbetare. Avdelning 46 är på samma sätt en rikstäckande avdelning för personal inom flyget.

Kort om a-kassan

Transports arbetslöshetskassa delar lokaler med förbundet i Stockholm. A-kassan når du på telefon 0771-403001. Telefondid: Vardagar 9.00–11.00. Plus 13.00–14.00 måndag–torsdag.

Du hittar fler kontaktuppgifter och mer information om förbundet och a-kassan på hemsidorna transport.se och transportsakassa.se

2
C
C
F
C
C
E
F
F
-
-
-
C
.
C
F
C
F

|||||

Från baksätet

Hur svårt kan det vara?

När sommaren så småningom ebbar ut hoppas man ju att farsen kring Svenska Akademien är slut. Risken är väl annars överhängande att människor som redan har problem med en grandios självbild fått den uppumpad till bristningsgränsen.

Det finns mycket att förundras över i dramat. Är det verkligen möjligt att den tidigare ständiga sekreteraren Sara Danius haft ett alter ego som stökat i Akademiens arbete? Det sägs att hon uppträtt med dubbla personligheter, där en var "Gittan Jönsson" – en person som Danius själv beskrivit som en "blond valkyria, påfrestande och ostoppbar".

Gittan har enligt uppgift gästat – inte bara Akademiens möten – utan också externa träffar och personalmöten. Protokollförare sägs ha haft svårt att avgöra om det varit Sara Danius eller "Gittan" som stått för levererade synpunkter.

Skulle motsvarande uppträdande accepteras i andra seriösa sammanhang? I regeringen? Det är kanske lite svårt att föreställa sig en Stefan Löfven som då och då vid regeringssammanträdena förvandlar sig till "Brusiga Berra, påfrestande och ostoppbar".

DET VERKLIGA ANTIKLIMAXET kom när Akademien förkunnade att man inte tänker dela ut något Nobelpris i litteratur till hösten. Med hänvisning till den interna krisen.

Nähä.

Varför inte?

Det kan väl ändå inte vara så att det saknas kandidater till priset? Eller är det så att varje år börjar "de aderton" – de med snille och smak – om på ruta noll och läser böcker och lyssnar på hitlåtar av bara fan?

Knappast. Det är ju livsverk som belönas. Rimligen finns det listor med dussintals, ja, hundratals författare från jordens olika hörn som är synnerligen väl förtjänta av priset.

Hur svårt vore det att ge 2018 års litteraturpris till tvåan på förra årets lista?

Fast risken är kanske överhängande att Akademien då skulle ta första steget mot någon form av normaliserat vuxenbeteende. Och det vore kanske att punktera farsen.

MAN KUNDE FÖRSTÅS skratta åt alltihop. Garva och rodna, ungefär som när man ser Basil och Sybil drabba samman på hotellet i tv-serien *Fawlty Towers*. Det sorgliga är bara att det finns viktiga saker medierna kunde lägga krutet på i stället. Klimathotet. Flyktingkriser. Robotisering och framtidens arbetsmarknad ...

Heder åt Lotta Lotass som lämnade Akademien långt innan haveriet startade. Hennes egen motivering är i sammanhanget sorglustig. Hon hade inte den sociala bildning som uppdraget kräver.

Jan Lindkvist är chefredaktör på Transportarbetaren.

”
Det kan väl ändå inte vara så att det saknas kandidater till priset? Eller är det så att varje år börjar "de aderton" – de med snille och smak – om på ruta noll och läser böcker och lyssnar på hitlåtar av bara fan?

Hallå där!

SANITA VUKICEVIC

...som ansvarar för att närmare 20 ton avfall från skånska återvinningscentraler ska undersökas.

Varför?

– Branschorganisationen Avfall Sverige vill veta hur mycket återbruksmaterial som slängs i containrar och går till förbränning. Första steget i EU:s avfallstrappa är att vi ska minimera mängden avfall. Därför jobbar alla i den här branschen avfallsförebyggande, och mitt företag har fått uppdraget att kolla containrar i Örkelljunga och Malmö.

Berätta om vad ni hittar!

– Många möbler, barncyklar som det inte är något fel på, andra cyklar där bara en liten del behöver bytas, sex littala-vinglas i sin kartong, kläder – en del med etiketten kvar ... Och det intressanta är att vi undersöker containrar på återvinningscentraler där det finns möjlighet att lämna sina saker så att någon annan kan återbruka dem.

Varför tror du att så mycket användbart hamnar i containrarna?

– Jag tror det beror på att vi bor i ett rikt samhälle där många har möjligheten att köpa nytt.

Vad slängde du själv senast för något som gick att återbruka eller återvinna?

– Då måste jag tänka efter, jo jag slängde faktiskt en keramikkruka. Jag fick inte ut blomman utan att krossa kukan. Men annars källsorterar jag allt och är mån om att inte kasta saker. Jag tar med mig kläder, prydnadssaker och annat till min mamma, andra släktingar och bekanta som bor kvar i Mostar i Bosnien-Hercegovina.

LENA BLOMQUIST

Toppen & botten

↑ **Vädret.** Mer behöver väl inte sägas ...

↓ **Att det ser ut att skita sig mellan Kim Jong-un och Trump.** Fast det var kanske inte helt otippat.

